

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3
Klaus Hansen
Vester Sognstrupvej 1
7500 Holstebro

Dato: 19-08-2013
Sagsnr.: 032468-2012
Henv. til: Ole Lousdal
Tlf.: 96117826

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget

Vester Sognstrup

Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro
Beliggende på matr. nr. 15 a m.fl. Skinbjerg By, Nørre Felding

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGODKEN-
DELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN.....	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	8
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	9
GENERELLE FORHOLD.....	9
<i>Dokumentation.....</i>	9
<i>Udnyttelse af godkendelse.....</i>	9
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	9
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	10
<i>Det ansøgte husdyrhold.....</i>	10
<i>Stalde.....</i>	11
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	12
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	12
<i>Døde dyr.....</i>	12
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	12
<i>Håndtering af gylle og afgasset biomasse.....</i>	13
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning.....</i>	13
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	13
<i>Lugt.....</i>	13
<i>Transport.....</i>	14
<i>Støj</i>	14
<i>Restvand og spildevand.....</i>	15
<i>Skadedyr.....</i>	15
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	15
<i>Miljø- og ressourcestyring.....</i>	15
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	16
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	16
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	17
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer.....</i>	17
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	17
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	18
KLAGEVEJLEDNING	18
OFFENTLIGGØRELSE	18
RETSBESKYTTELSE	20
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	20
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	21
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	22
GENERELLE FORHOLD.....	22
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	22
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	23
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder.....</i>	24
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	25
<i>Alternative muligheder.....</i>	25
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	26
<i>Det ansøgte husdyrhold.....</i>	26
<i>Stalde.....</i>	27
<i>Valg af teknologi i staldanlæg.....</i>	28

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak	30
Ventilation	31
Rengøring af staldanlæg	31
Foder	31
Ensilage opbevaring og håndtering	32
Fyringsanlæg	34
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	34
Affald og kemikalier	35
Døde dyr	36
Sprøjtemidler og medicin	37
Opbevaring af flydende husdyrgødning	38
Håndtering af gylle og afgasset biomasse	40
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning	41
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	41
Ammoniak	41
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	43
Lugt	44
Transport	46
Støj	48
Støv	49
Lys	50
Restvand og spildevand	50
Skadedyr	51
Driftsforstyrrelser eller uheld	52
Renere teknologi og ressourcestyring	54
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	57
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	<i>57</i>
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	<i>60</i>
<i>Sædskifte</i>	<i>61</i>
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	<i>61</i>
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>63</i>
<i>Grundvand</i>	<i>63</i>
<i>Bilag IV-arter</i>	<i>64</i>
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	<i>65</i>
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	<i>66</i>
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	<i>66</i>
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	<i>67</i>
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	<i>68</i>
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	<i>71</i>
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	73
BILAG	74
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	74
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	75
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	77
BILAG 4 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	78
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	79
BILAG 6 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD	80
BILAG 7 – GYLLETRANSPORTRUTER	81
BILAG 8 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	82
BILAG 9 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	83
BILAG 10 – AREALER DEL 1/6	86
BILAG 11 – AREALER DEL 2/6	87
BILAG 12 - AREALER DEL 3/6	88
BILAG 13 – AREALER DEL 4/6	89
BILAG 14 – AREALER DEL 5/6	90
BILAG 15 – AREALER DEL 6/6	91

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 16 – JORDBUNDSTYPER.....	92
BILAG 17 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	93
BILAG 18 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING (OKKERKLASSER)	94
BILAG 19 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	95
BILAG 20 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER	96
BILAG 21 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	97
BILAG 22 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 3	98
BILAG 23 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 3	99
BILAG 24 – DRIFTSJOURNAL - DEL 3 / 3	100
BILAG 25 – § 21 VURDERING FRA HERNING KOMMUNE.....	101
BILAG 26 – APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU	108

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	19-08-2013
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§12 over 250 DE
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	KLAUS HANSEN
CVR-nr. / P-nr.	12011342 / 1000315318
Husdyrbrugets adresse	Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro
Husdyrbrugets telefonnumre	97 42 40 86 / 21 66 00 68
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Klaus Hansen
Husdyrbrugets e-mail:	vestersognstrupvej@hansen.mail.dk
Matrikel	15 a m.fl. Skinbjerg By, Nørre Felding
CHR	56536
(i)-mærket, bek. 486 af 25/05 2012 om godkendelse af listevirksomhed	Nej
Byggetilladelse	Du bedes være opmærksom på, at såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos byggemyndigheden.
Ejendomsnr.	661-86793
Husdyrbrugets konsulent	Jakob T. Nikolajsen, Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig E-mail: jtn@lemvig-landbo.dk Tlf. 96 63 05 53 / 21 27 03 46
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 12-07-2012 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹.

Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Dette betyder bl.a. at ansøgning om og forslag til miljøgodkendelse af husdyrbruget skal offentliggøres. Idet husdyrbruget tidligere er godkendt efter § 12 sendes sagen i 3 ugers høring, da der ikke er tale om et nyt §12 husdyrbrug. Husdyrbruget er tidligere miljøgodkendt efter husdyrbrugslovens § 12 den 23-05-2007 og 30-09-2010.

Udkast til miljøgodkendelse har været i nabohøring i perioden fra den 03-07-2013 til den 25-07-2013.

Eksisterende miljøgodkendelse af 30-09-2010 erstattes ved meddelelse af denne nye miljøgodkendelse. Den nye miljøgodkendelse træder i kraft den dato den meddeles. Samtidig bortfalder eksisterende miljøgodkendelse af 30-09-2010.

Vurdering af ansøgningen

Den ansøgte udvidelse skal jf. Husdyrlovens § 26 stk. 2 vurderes ud fra en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode. Idet bedriften tidligere er miljøgodkendt af Holstebro Kommune, jf. ovenstående, skal den nu ansøgte udvidelse vurderes ift. den drift der var gældende før denne miljøgodkendelse trådte i kraft. Derfor er der indsendt to ansøgninger:

1. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på alle de udvidelser der er foretaget siden 1. januar 2007, dvs. nudriften i 2007 sammenholdt med ansøgt drift i 2012. (ansøgning nr. 38649).
2. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på de udvidelser der foretages ift. gældende miljøgodkendelse og ansøgt drift (skema ID 53069).

Alle vurderinger af beskyttelsesniveauerne i denne godkendelse er foretaget på baggrund af ansøgning 38649, bortset fra vurdering af overholdelse af det generelle ammoniakkrav som for nærværende udvidelse er på 30 %.

Dyrehold

Dyreholdet udvides fra de nuværende 570,55 til 804,33 DE fordelt på 520 malkekøer (heraf 45 goldkøer), 18 kvier (23-24 mdr.), 65 småkalve (0-3 mdr.) og 260 tyrekalve (40-80 kg.). Kvierne sendes på kviehotel fra ca. 3 mdr. til 2 mdr. før kælvning.

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF

Bygninger og anlæg

Udvidelse sker i eksisterende stalde, dog udvides kostalden bygning 15 med ca. 1.200 m². Småkalve og tyrekalve opstaldes i kalvehytter på ny betonplads på ca. 1.300 m², hvor overfladevandet ledes til gyllesystemet.

Møddingspladsen på ca. 200 m² flyttes mod øst i forholdt til tidligere godkendelse. Desuden etableres der en betonplads til døde dyr på ca. 30 m². Der etableres en nye vaske- og påfyldningsplads på ca. 70 m² og eksisterende plansiloanlæg på 3.260 m² udvides med en silo mere mod øst til i alt ca. 3.700 m².

I forhold til miljøgodkendelse fra 2010 er der i 2011 anmeldt en fortank på 100 m³.

Gødning

Alt gyllen bliver afhentet af Måbjerg Bioenergy (MBE), gyllen bliver hentet direkte i en ny fortank (20, den sydligste) og den afgassede gylle bliver tilbageleveret til gylletankene. Dybstrøelse bliver også afhentet af MBE.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 520 malkekøer, 18 kvier (23-24 mdr.), 65 småkalve (0-3 mdr.) og 260 tyrekalve (40-80 kg) svarende til i alt 804,33 DE, på husdyrbruget matr. nr. 15 a m.fl. Skinbjerg By, Nørre Felding, beliggende Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Nærværende § 12 miljøgodkendelse ophæver miljøgodkendelse af 30-09-2010 meddelt i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 22-24), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Det vil sige, at der inden 2 år fra godkendelsesdatoen skal foreligge en skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af stalde, ensilagesiloer, vaskeplads, møddingsplads m.v., som herefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse. Husdyrholdet skal være fuldt etableret inden for 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
5. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

6. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

7. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

8. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Malkekøer, st. race	520*	770,49
Småkalve (0-3 mdr.), st. race	65	15,93
Kvier (23-24 mdr.), st. race	18	11,12
Tyrekalve (40-80 kg)	260**	6,80
I alt		804,34

* 11.000 kg mælk pr. årsko. ** 46 stipladser.

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr. Antallet af dyreenheder mellem de forskellige dyretyper kan variere med indtil 4 DE men ikke over 804,34 DE.

Stalde

9. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Stald nr.	Staldnavn	Nudrift drift 2010 MGK		Ansøgt drift			Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Sti-plad-ser	Antal	DE	
Ny kostald (tilbygning) (del af 15 + del af 9)	Malkeko, tung race	25	33,33		0	0,00	Dybstrøelse (hele arealet).
	Malkeko, tung race	0	0,00		75*	111,13	Dybstrøelse med lang ædeplads med fast gulv.
	Malkeko, tung race	0	0,00		35*	51,86	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
Kvægstald (9)	Malkeko, tung race	307	409,33		325*	481,55	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning)	0	0,00		0	0	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
	Kvie/stud, tung race (23-24 mdr.)	32	20,03		0	0	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
Ny projekteret ungdyrstald (16) Betonplads med kalvehytter	Kvie/stud, tung race 6 mdr.-kælvning	0	0,00		0	0	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv
	Småkalv, tung race (0-3 mdr.)	48	11,76		65	15,93	Dybstrøelse hele arealet.
	Tyrekalv, tung race (40-80 kg)	201	2,63		260	6,80	Dybstrøelse hele arealet.
Gammel stald (5)	Malkeko, tung race	0	0,00		45*	66,68	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
	Kvie/stud, tung race (23-24 mdr.)	0	0,00		18	11,12	Dybstrøelse hele arealet
Ny kostald 2 (15 vestlig)	Malkeko, tung race	70	93,33		40*	59,27	Sengestald, præfabrikeret drænet gulv.
			570,41			804,34	

* mælkeydelse 11.000 kg mælk/år.

10. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

11. 100 % af dybstrøelsen skal køres direkte til MBE-container før levering til biogasanlægget.

12. Såfremt der anvendes robotskraber, skal den indstilles til at skrabe gangarealer hverfjerde time. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 2-3 gange dagligt.

13. Kalvehytter skal placeres på befæstet areal med afløb til gyllebeholder uden risiko for afløb til udenomsarealer.

14. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidt. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

te, lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gulvareal i staldafsnit. Skrabning hver 2. time.

Rengøring af staldanlæg

15. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Ensilage opbevaring og håndtering

16. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skræner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres lavbundsjorde uden okkerklasse.

17. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

18. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

19. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

20. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

21. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 22-24.
22. Husdyrbrugets gyllebeholdere (bygning 12 på hhv. 1.500³ og 2.600 m³) skal være overdækkede med fast overdækning med korrosionssikring, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.
23. Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må dog højst stå åben i et døgn.
24. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør rekvireres inden 2 hverdage efter skadens opståen.
25. Eventuelle skader på teltoverdækningen noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningen står åben længere end angivet i vilkår 23 noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.
26. Såfremt overdækning på fortank ikke er tæt pga. af skader eller lignende skal overdækningen straks repareres så unødige lugtgener undgås.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

27. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

28. Der må ikke etableres markstakke med komposteret dybstrøelse. Dybstrøelse skal afhændes til Maabjerg Bioenergy ved udmugning direkte i container. Fast husdyrgødning skal opbevares på møddingsplads efter gældende regler indtil afhentning af fast husdyrgødning til Maabjerg Bioenergy.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

29. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre til-

synsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplag m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

30. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
31. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske udenom bymæssig bebyggelse.

Støj

32. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

33. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 32 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma. Driftstiden for de forskellige støjklender kan reguleres, såfremt dette findes nødvendigt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Restvand og spildevand

34. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
35. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og sprøjtemiddelrester skal foregå på støbt, tæt plads (bygning 8) med bortledning af restvandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

Skadedyr

36. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

37. Husdyrbrugets beredskabsplan skal, inden den 15-02-2014, tilrettes, så den stemmer overens med den nye udvidelse. Beredskabsplanen skal fortælle hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være skriftlig og accepteres af Holstebro Kommune. Forslag til beredskabsplan skal sendes til kommunen senest den 15-01-2014.

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:

- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen, herunder placering af drænbrønde m.v..
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

38. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

39. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
- Affaldsreducerende tiltag.

40. Hele husdyrbruget skal minimum 5 år efter seneste energigennemgang være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, pumper, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

- Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent.

Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

41. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 9-15.

42. Der må maksimalt tilføres afgasset biomasse på bedriftens arealer svarende til 655,49 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 14, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,97 DE/ha.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

43. Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af kvæggylle til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til 703,80 DE, samt 100,51 DE dybstrøelse med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 14.
44. Der skal afsættes afgasset biomasse svarende til 148,82 DE med den husdyrgødningssammensætning, næringsstofmængde og i øvrigt som det fremgår af Skema 14. Afsætning til Flodgårdvej 8 kan først ske når der er meddelt arealgodkendelse til de anmeldte arealer.
45. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at gyllen udspreddes på de hertil ansøgte arealer. Ved ændring eller udskiftning af gylleaftaler skal kommunen underrettes.

Udbringning af husdyrgødning

46. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

47. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

48. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.
49. Jordbearbejdning skal foretages parallelt med vandløb langs den østlige side af mark 18-0.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 16-09-2013 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 19-08-2013.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Klaus Hansen Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro (ansøger).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

• Danmarks Naturfredningsforening - Holstebro	dnholstebro-sager@dn.dk
• Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø.	dn@dn.dk
• Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.	nst@nst.dk
• Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.	midt@sst.dk
• Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia.	mail@dkfisk.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov.	enie@eaaa.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund.	post@sportsfiskerforbundet.dk
• Ferskvandsfiskeriforeningen.	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
• Nissum Fjord Fritidsfiskerforening, Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, Fjand. 6990 Ulfborg.	jenson@mail.dk
• Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V	natur@dof.dk
• Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland)	holstebro@dof.dk
• Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.	husdyr@ecocouncil.dk
• Holstebro Museum	Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk
• Maabjerg Bioenergy - Leverandørforeningen	hsg@maabjerg-bioenergy.dk

- Lisbeth Forbæk Jensen, Vester Sognstrupvej 2 7500 Holstebro (Nærmeste nabo)
- Niels Skovby Rahbek, Ved Skansen 3, 1. th, 2300 København S. Ejer af Harrestrupvej 74, 7500 Holstebro (Nabo)
- Jens Lægaard Sognstrup, Vester Sognstrupvej 3, Nr Felding, 7500 Holstebro (Nabo med landbrugspligt)
- Lone Nørgaard Sognstrup, Dyrmosvej 1, Nr Felding, 7500 Holstebro (Nabo med landbrugspligt)
- Johannes Jespersen, Ringkøbingvej 10, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Inger-Lise Sivertsen, Harrestrupvej 66, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Bent Jespersen, Steensgårdvej 9, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Anders Kattenhøj, Burvej 9, 7500 Holstebro (CVR: 68299950) (gyllemodtager)
- Henrik Kristian Vrou Busk, Østerlundvej 7, 7500 Holstebro (CVR: 18727188) (gyllemodtager)
- Jørgen Kastberg Møller, Høgsbjergvej 4, 7500 Holstebro (CVR:10376483) (gyllemodtager og bortforpagter)
- Dorte Stougård Bjørnli (Nr. Felding Ridecenter), Flodgårdvej 6, 7500 Holstebro (CVR: 14271449) (gyllemodtager)
- Regner Søvdal, Flodgårdvej 8, 7500 Holstebro,(CVR: 14413332) (Gyllemodtager)
- Kulturarvestyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk (høringspart pga. beskyttede diger der er fjernet)
- Jakob T. Nikolajsen, Lemvigegnens Landboforening, jtn@lemvig-landbo.dk (ansøgers rådgiver)
- Herning Kommune, teknik@herning.dk (§ 21 høringsparter)

I perioden 03-07-2013 til 25-07-2013 har forslag til afgørelse været sendt i høring hos nedenstående:

- Lisbeth Forbæk Jensen, Vester Sognstrupvej 2 7500 Holstebro (Nærmeste nabo)
- Niels Skovby Rahbek, Ved Skansen 3, 1. th, 2300 København S. Ejer af Harrestrupvej 74, 7500 Holstebro (Nabo)
- Jens Lægaard Sognstrup, Vester Sognstrupvej 3, Nr Felding, 7500 Holstebro (Nabo med landbrugspligt)
- Lone Nørgaard Sognstrup, Dyrmosvej 1, Nr Felding, 7500 Holstebro (Nabo med landbrugspligt)
- Johannes Jespersen, Ringkøbingvej 10, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Inger-Lise Sivertsen, Harrestrupvej 66, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Bent Jespersen, Steensgårdvej 9, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Anders Kattenhøj, Burvej 9, 7500 Holstebro (CVR: 68299950) (gyllemodtager)
- Henrik Kristian Vrou Busk, Østerlundvej 7, 7500 Holstebro (CVR: 18727188) (gyllemodtager)
- Jørgen Kastberg Møller, Høgsbjergvej 4, 7500 Holstebro (CVR:10376483) (gyllemodtager og bortforpagter)
- Dorte Stougård Bjørnli (Nr. Felding Ridecenter), Flodgårdvej 6, 7500 Holstebro (CVR: 14271449) (gyllemodtager)
- Regner Søvdal, Flodgårdvej 8, 7500 Holstebro,(CVR: 14413332) (Gyllemodtager)
- Kulturarvestyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk (høringspart pga. beskyttede diger der er fjernet)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Jakob T. Nikolajsen, Lemvigegnens Landboforening, jtn@lemvig-landbo.dk (ansøgers rådgiver)
- Herning Kommune, teknik@herning.dk (§ 21 høringsparter)
- Maabjerg Bioenergy - Leverandørforeningen hsg@maabjerg-bioenergy.dk

I 3 ugers nabohøringen er der ikke indkommet bemærkninger.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2021.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 19-08-2013. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse. Herved forstås, at der inden 2 år fra godkendelsen er meddelt, skal foreligge skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af de nye stalde/bygninger/anlæg, som derefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrlaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Klaus Hansen ejer og driver husdyrbruget på Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro under CVR nr. 12011342. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Klaus Hansen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelses vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 1 km nordvest for Nr. Felding by, omkring 3 km syd for Holstebro byzone. 300 meter øst for dragonkasernernes øvelsesterræn. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af Bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Vester Sognstrupvej 2) – krav 50 meter.	ca. 100 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Byzone Nørre Felding) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter.	ca. 1 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter.	> 1 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren - vurdering indenfor 300 meter.	ca. 2 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	ca. 5 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	ca. 700 m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m)	
- ny kostaldtilbygning	97 m
- Plads til kalvehytter	119 m
- ny møddingsplads	179 m
- ny ensilagesilo	150 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m)	
- ny kostaldtilbygning	ca. 1,4 km
- Plads til kalvehytter	ca. 1,4 km
- ny møddingsplads	ca. 1,4 km
- ny ensilagesilo	ca. 1,4 km
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m)	
- ny kostaldtilbygning	ca. 240 m
- Plads til kalvehytter	ca. 240 m
- ny møddingsplads	ca. 280 m
- ny ensilagesilo	ca. 200 m

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100) Ikke vurderet, da der bygges ikke nye fortanke eller gyllebeholdere.	--
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny kostaldtilbygning - Plads til kalvehytter - ny møddingsplads - ny ensilagesilo	26 m > 45 m > 45 m > 45 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny kostaldtilbygning - Plads til kalvehytter - ny møddingsplads - ny ensilagesilo	> 100 m > 100 m > 100 m > 100 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny kostaldtilbygning - Plads til kalvehytter - ny møddingsplads - ny ensilagesilo	ca. 45 m > 45 m > 45 m > 45 m
Naboskel (krav 30 m) - ny kostaldtilbygning - Plads til kalvehytter - ny møddingsplads - ny ensilagesilo	> 75 m > 75 m ca. 75 m > 75 m
§3 natur, overfladevande, almen vandforsyning - ny vaskeplads (krav 50 meter)	> 50 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget inkl nye stalde, møddingsplads, vaskeplads, og ensilagesilo opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlægget

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger uden for kulturhistoriske områder, landskabelige interesseområder, kystnærhedszonen, sø- og åbeskyttelseslinie, skovbyggelinie el. beskyttede fortidsminder eller diger.

Ejendommen ligger i det åbne land ca. 1,5 km vest for Nr. Felding, som er den nærmeste landsby i området.

Det vurderes, at ejendommen ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Området er et typisk landbrugsområde, stort set fladt og med

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

enkelte læhegn. Det vurderes, at den ændrede indretning til h.h.v. nye kostalde og tilbygningen af ungdyrstalden ikke gør nogen forskel fra det nuværende indtryk af stedet.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området, da den projekterede ungdyrstald nærmest vil fungere som en "huludfyldelse" mellem to eksisterende stalde.

Det vurderes, at det samlede bygningsanlæg, efter udbygningen, vil fremstå som en driftsmæssig enhed.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Flere af markerne ligger indenfor beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje og lignende. I tre tilfælde ligger gravhøjene på de ejede eller forpagtede markarealer. Der skal gøres opmærksom på at gravhøjen og 2 m zonen omkring denne på mark nr. 103 ikke må bruges som udspretningsareal.

Beskyttede diger

I tilknytning til udbringningsarealerne er der registreret diger, som er beskyttede i.h.t. Museumslovens §29a. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerens placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at et ca. 140 m langt dige (sag nr. 048787-2011) umiddelbart vest for ejendommens bygninger er konstateret fjernet efter 2002, hvilket er i strid med Museumslovens § 29a, og gør at Kulturarvstyrelsen er høringspart i sagen. Forholdet er anmeldt til Kulturarvstyrelsen pr. 24-01-2012.

Ophør af husdyrbruget

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der stilles vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

Alternative muligheder

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

driften vil forsætte uændret. Anlægget og arealerne vil ikke blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m. som er hensigten med husdyrloven. Dvs. at der hverken vil blive brugt foderoptimering, indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt ned nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Tilladt MGk 2010		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, st. race	258	344,00	402	535,99	520*	770,49
Kvier (23-25 mdr.), st. race	63	31,5	32	20,03	0	0,00
Kvier (6-Kælving.), st. race	140	70,00	0	0,00	0	0,00
Småkalve (0-3 mdr.), st. race	55	14,86	48	11,76	65	15,93
Tyrekalve (40-60 kg) st. race	0	0,00	201	2,63	0	0,00
Kvier (23-24 mdr.), st. race	0	0,00	0	0,00	18	11,12
Tyrekalve (40-80 kg)	0	0,00	0	0,00	260**	6,80
I alt		460,36		570,41		804,34

* 11.000 kg mælk pr. årsko. ** 46 stipladser.

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i Skema 2 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da husdyrbruget kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau. Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder mellem de forskellige dyretyper kan variere med indtil 4 DE.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 3.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Stald nr.	Staldnavn	Nudrift drift 2010 MGK		Ansøgt drift			Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Stipladser	Antal	DE	
Ny kostald (tilbygning) (del af 15 + del af 9)	Malkeko, tung race	25	33,33		0	0,00	Dybstrøelse (hele arealet).
	Malkeko, tung race	0	0,00		75*	111,13	Dybstrøelse med lang ædeplads med fast gulv.
	Malkeko, tung race	0	0,00		35*	51,86	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
Kvægstald (9)	Malkeko, tung race	307	409,33		325*	481,55	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning)	0	0,00		0	0	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
	Kvie/stud, tung race (23-24 mdr.)	32	20,03		0	0	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
Ny projekteret ungdyrstald (16) <i>Betonplads med kalvehytter</i>	Kvie/stud, tung race 6 mdr.-kælvning	0	0,00		0	0	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv
	Småkalv, tung race (0-3 mdr.)	48	11,76		65	15,93	Dybstrøelse hele arealet.
	Tyrekalv, tung race (40-80 kg)	201	2,63		260	6,80	Dybstrøelse hele arealet.
Gammel stald (5)	Malkeko, tung race	0	0,00		45*	66,68	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
	Kvie/stud, tung race (23-24 mdr.)	0	0,00		18	11,12	Dybstrøelse hele arealet
Ny kostald 2 (15 vestlig)	Malkeko, tung race	70	93,33		40*	59,27	Sengestald, præfabrikeret drænet gulv.
			570,41			804,34	

* mælkeydelse 11.000 kg mælk/år.

I den originale kostald (bygning 5) opstaldes ca. 45 stk. goldkører. I dette staldafsnit er der spalter, det er ikke muligt at etablere skrab i denne bygning da spalterne går på tværs af staldens længde retning (boksene). Kvierne fra 23-24 mdr. dvs. lige før kælvning går ligeledes i det originale staldanlæg, de er opstaldet i ren dybstrøelse.

I kostalden (bygning 9) er opstaldet ca. 325 malkekøer, stalden er indrettet med sengebåse og spalter med skrab. I forhold til den godkendelse ejendommen fik i 2010, er fordelingen af dyr og gulvtyperne i tilbygningen ændret. Tilbygningen er etableret med tre forskellige gulvsystemer, i alt går der ca. 150 malkekøer i tilbygningen, 75 stk. på dybstrøelse

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

med lang ædeplads (fast gulv m. skrab), 35 stk. på spaltegulv med skrab (bygning 15) og 40 stk. på præfabrikerede faste gulve med dræn (bygning 15).

Køer med særlige behov fx nykælvære skal hovedsagelig gå i staldafsnittet med dybstrøelse. I staldsystemer med skraber er der indtastet en ammoniak reducerende effekt på 25 % i ansøgningen.

I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelsen med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Valg af teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stalde

Præfabrikerede drænede gulve for kvæg er BAT for kvægstalde. Dette system er valgt i den del af den nye stald, hvor de malkende køer skal gå. De kælvende køer går i dybstrøelse, hvilket er hensigtsmæssigt for kælvningen.

Ansøger har undersøgt muligheden for at forsure gyllen i de eksisterende staldanlæg. Umiddelbart vil det teknisk set være en mulig løsning, det kræver imidlertid en større investering og en årlig udgift til drift og vedligehold. Den ekstra udgift i forbindelse med udvidelse med 144 køer svarer til en udgift årligt på 1.446 kr. pr. ko.

Normalt vil man kunne tillægge det en positiv værdi, at der er en bedre udnyttelse i marken af kvælstoffet i den forsurede gylle. Ansøger har imidlertid været tilmeldt Måbjerg Bioenergi gennem en årrække og har derfor en forventning om skulle levere gyllen hertil og få den afgassede gylle retur. I forbindelse med afgasningen af gyllen vil den dog blive basisk igen, der er derfor ikke regnet med en bedre markeffekt af gyllen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Et andet forhold, som ikke kan afklares på nuværende tidspunkt, er om Måbjerg Bioenergi i det hele taget vil aftage en gylle, der er forsuret med svovlsyre. Umiddelbart er der en risiko for at det høje indhold af svovl kan hæmme afgasningen af gyllen. Ansøger har allerede indbetalt et større beløb for at være registreret som leverandør, et beløb, der ikke kan refunderes, hvis det viser sig der ikke kan afsættes forsuret gylle til Måbjerg Bioenergi. I ovenstående pris pr. ko er der ikke regnet med afskrivning af det forudbetalte beløb.

Etablering og drift af et gylleforsuringsanlæg vurderes at koste 7,1 % af dækningsbidraget for de ekstra køer i stalden som der søges til. Det anses derfor ikke for proportionalt når udgiften vurderes i forhold til effekten. På den baggrund er gylleforsuring fravalgt i den eksisterende stald.

Udskiftning af hele gulvet i den eksisterende stald med præfabrikerede faste gulv vil være meget dyrt og det anses ikke for værende proportionalt med den reduktion i ammoniakfordampning som opnås.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald (bygning 5 – den originale stald)

Ved goldkøerne er der spalter, boksene indrettes på tværs af bygningen, dvs. der er ikke muligt at etablere en skraber, der opstaldes ca. 45 køer. Hos kvierne er der ren dybstrøelse, her er opstaldet ca. 18 kvier (23-24 mdr.).

Ansøger valg og fravalg af BAT i den nye tilbygning til kostalden (bygning 15)

I forhold til den godkendelse ejendommen fik i 2010, er fordelingen af dyr og gulvtyperne i tilbygningen ændret. I dette staldafsnit er der etableret tre forskellige gulvsystemer, mod vest er der præfabrikeret drænet gulv, her opstaldes ca. 40 malkekøer. Midt i tilbygningen er der etableret spaltegulv med skrab, her er opstaldet ca. 35 malkekøer, mod øst er der etableret et dybstrøelsesafsnit med lang ædeplads med fast gulv og skrab, her er opstaldet ca. 75 malkekøer.

Ansøger valg og fravalg af BAT i eksisterende kostald (bygning 9)

I dette staldafsnit er der spaltegulve med skrabere. Der er ikke ændret noget i dette afsnit i forhold til den oprindelige ansøgning.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak**Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.**

Dyretype, staldsystem, bygning	antal dyr	korrektion	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, ny (bygning 15) Spalter med skrab	35	1	7,31	255,9
Malkekøer, ny (bygning 15) Dybstrøelse	75	0,6	10,04	451,8
Malkekøer, ny (bygning 15) Fast gulv	75	0,4	7,31	219,3
Malkekøer, ny (bygning 15) Præfabrikeret drænet gulv	40	1	7,31	292,4
Malkekøer, eksisterende Kostald (bygning 9) Spalter med skrab	325	1	9,80	3185,0
Småkalve (0-3 mdr), Plads med kalvehytter (bygning 16), Dybstrøelse, eksisterende	65	0,906624	1,71 (korrigeret 2012 normtal*)	111,38
Tyrekalve (40-80 kg), Plads med kalvehytter, (bygning 16), Dybstrøelse, ny	260	0,166732	0,14 (korrigeret 2012 normtal*)	35,54
Malkekøer, eksisterende, (bygning 5), spalter, eksisterende	45	1	9,80	441,0
Kvier, eksisterende, (bygning 5), dybstrøelse, eksisterende	18	1,234171	4,4 (korrigeret 2012 normtal*)	79,75
Samlet emissionsgrænseværdi				5072,07

* Normtal jf. Institut for husdyrvidenskab, Aarhus Universitet "Normtal for husdyrgødning – 2012".

Forudsætninger for ovenstående beregninger

Der er ikke beregnet en BAT emissionsgrænseværdi for dyre under 6 mdr. og for dyr på dybstrøelse. Disse er derfor indregnet med det krav som gælder i forhold til det generelle ammoniakkrav. Der er ikke krav om reduktion af ammoniaktabet for dybstrøelsesdelen ifølge det generelle ammoniakkrav, hvorfor kravet svarer til normtallet.

Kvier 23-24 mdr:

Korrektion for afvigende indgangs- og/eller afgangsvægt (kg):

$((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34$.

$((23+24) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 1,234171$

Tyrekalve 40-80 kg:

Korrektion for afvigende indgangs- og/eller afgangsvægt (kg):

$(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2) / 612$

$(1,825 \times (80-40) + 0,00605 \times (80^2 - 40^2) / 612 = 0,166732$

Småkalve 0-3 mdr.:

Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.).

$((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37$.

$((0+3) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37 = 0,906624$

Vurdering af BAT

Af ovenstående Skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre, i henhold til Miljøstyrelsens BAT emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Den ansøgte totale udledning er 5.109 kg N, og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau som er 5.072 kg N. Der er således en difference på 37 kg.

Ansøger angiver følgende begrundelse for den manglende overholdelse det vejledende BAT krav:

"Ansøger har ikke kunne imødekomme det vejledende BAT niveau, da det ikke er teknisk muligt at indsætte skrabere i den originale stald (stald 5), da boksene er opsat på tværs af spalterne. Effekten af spalteskrabere i dette staldafsnit er beregnet til at være på 116,85 kg N/ha. Prisen pr. kg N sparet beløber sig til 172 kr. pr. kg N sparet pr. år (Appendix 6).

Da det teknisk er umuligt at installere skrab i dette staldafsnit og da det økonomisk vil være meget dyrt beregnet i kr. pr. kg N sparet, anser vi det vejledende BAT niveau som værende 116,85 kg N for højt."

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at BAT niveauet er overholdt for ejendommen. Ansøger har implementeret BAT inden for hvad der anses som proportionalt med maksimalt 100 kr. pr. kg N.

Som tidligere nævnt stilles vilkår som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder krav om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde inkl. den nye tilbygning til kostalden. I kostalden er der fire lodret stående møller der skaber ventilation inde i stalden når temperaturen bliver meget høj om sommeren. Ventilationen er frekvensstyret og afhængig af temperaturen. Ventilation på husdyrbruget forventes ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

På bedriften er der en stor egenproduktion af foder, men der suppleres som angivet ovenfor med kraftfoder, rapskager osv.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Efter udvidelsen forventes bedriftens årlige forbrug af foderstoffer til køer og opdræt at stige med ca. 30-40 %. Forbruget af ensilage bliver ca. 12.200 m³/år, og ca. 1.200 tons tilskudsfoder i form af kraftfoder, rapskager, sojaskrå, grøntpiller, roepiller og mineraler. Foderet opbevares primært i bygning 19. Ensilage opbevares i plansiloer jf. bilag 2.

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på Vester Sognstrupvej 1. Foderet blades i en mobil foderblander, der står i bygning 19, hvilket reducerer støv og støjgener for de omkringboende.

Foderplanen laves i samarbejde med en fodringskonsulent med henblik på at opnå den mest optimale fodring mht. mælkeproduktion, køernes sundhed, foderomkostninger, brug af færrest mulige ressourcer og størst mulig selvforsyning med foder.

Mht. andre BAT fodertiltag (reduceret AAT og PBV-tildeling) har ansøger i samarbejde med rådgiver fokus på, at sikre en god fodereffektivitet. Hvor fodereffektiviteten er høj, er overskuddet af protein i foderbladningen tilsvarende lavt. Det er med til at sikre god økonomi, sundhed, trivsel og vækst.

Der anvendes eller opbevares ikke kartoffelpulp på ejendommen.

Fodertiltag anvendes ikke som virkemiddel til ammoniakreduktion, og der stilles derfor ikke skærpede vilkår omkring anvendelse og opbevaring af bestemte typer af foder.

Vurdering

Husdyrbruget producerer selv grovfoder til kvægholdet på egen jord. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent. Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT, og at de tiltag, der er foretaget for at reducere gener, er tilstrækkelige.

Ensilage opbevaring og håndtering

Det årlige forbrug af ensilage i den nuværende produktion er på ca. 1.750.000 FE. Ensilagen består primært af græsensilage og majsensilage. I den ansøgte produktion er det årlige forbrug på ca. 2.440.000 FE, dvs. en stigning på cirka 40 % i forhold til godkendt produktion og ca. 80 % i forhold til den oprindelige produktion.

Den årlige produktion af ensilage svarer omtrent til forbruget, der kan forekomme naturlige udsving i produktionen afhængig af vejret og andre faktorer. For at sikre en ordentlig fodorforsyning også i dårlige år er der oftest en vis overgangsbeholdning på op til ~ 25 % af det årlige forbrug.

Efter udvidelsen skal ensilagen overvejende opbevares på de planlagte ensilagepladser på ca. 3.600 m² indeholdende 9.700 m³. Ensilagen skal i ansøgt drift opbevares i de udenørs plansiloer. Der kan dog forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Opbevaring af ensilage i markstak

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortrøring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderremner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 5. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jvf. bilag 18.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

Fyringsanlæg

Ejendommen har installeret genindvindingsanlæg for overskudsvarme fra mælkekøling / jordvarme. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Skema 6. Olietanke.

Type	Placering	Størrelse [liter]	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Maskinhus	4.000	2008	Diesel
Overjordisk	Maskinhus	1.200	2000	Diesel

Den overjordiske dieselolietank er placeret i maskinhuset (bygning 7). Der er tale om en tank fra Thyholm Olieservice A/S årgang 2008 med et indhold på 4.000 l. For at sikre mod uheld er tanken placeret på fast bund i en støbt kumme, der kan indeholde hele tankens indhold i tilfælde af lækage. Placeringen fremgår af bilag 2.

Olier og kemikalier

Olie og spildolie opbevares i tromler i maskinhuset til venstre for porten. De står ugenert og væk fra normal færdsel i maskinhuset, der er betongulv, hvor de står. Der ligger savsmuld som kan opsamle spildt olie i maskinhuset. Ejer foretager normalt selv service på maskiner. Spildolie eller filtre samles forsvarligt i maskinhuset. Olierester bortskaffes via DLG's afhentningsordning.

Medicinrester på ejendommen samles på kontoret, i ansøgt drift laves en aftale med Marius Pedersen ang. afhentning. Kemikalier opbevares forsvarligt i køleskabe/frysere i maskinhuset. Tomme skyllede dunke samles i containeren, medmindre andet er anført på etiketten.

Vurdering

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagsplad-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med fodring af ensilage. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 7.

Skema 7. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Container 25 tons pr. år	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning på kontoret.	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 02-01-10	Jern	Varierende	Afhentes af skrothandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container	Afleveres på erhvervsgenbrugspladsen
ISAG-kode 51.00	Glas	Container	Afleveres på erhvervsgenbrugspladsen
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container (inkluderet i brændbart)	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 13-02-03-00 mv.	Spildolie og olietilre		DLG's afhentningsordning

Kvittering for afhændelse af affald skal kunne fremvises ved tilsyn.

Dagrenovation afhentes hver 14. dag. Big bags samles sammen med øvrigt brændbart affald i en almindelig container, der tømmes af vognmandsfirmaet Ejler Knudsen og afleveres til NOMI mod kvittering og betaling. Tømning sker ligeledes hver 14. dag. Ansøger har en afhentningsordning for klinisk risikoaffald herunder medicinrester med firmaet Marius Pedersen. Forbruget af overdækningsplastik bliver cirka 2,5 x plansiloens størrelse = 9.000 m².

Affaldsplastik afhentes sammen med det øvrige affald. Jern og metal samles og afhentes af skrothandler efter behov.

Vurdering

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede, mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. Ovenstående, uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Døde dyr og animalsk affald opbevares på fast betonbund nord for foderladen bygning 21. Dyrene overdækkes med en kadaverkappe. Dyrene tilmeldes senest 24 timer afhentning af Daka Bio-industries. Det forventes, at der i den ansøgte drift bliver brug for afhentning ca. 45-50 gange om året, se bilag 2.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vurdering

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at placering af en cementeret opbevaringsplads på den ansøgte lokalitet ikke vil medføre væsentlige landskabelige forringelser eller gener for omgivelserne. Fødevarestyrelsen er myndighed vedr. bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og da husdyrbruget ved ændring af dyreenhedsdefinitionen pr. 1. august 2009/2010 overstiger 500 DE, så gælder, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Herudover skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af fødevarestyrelsen. Holstebro Kommune vurderer det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede bedrift.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Klaus Hansen forestår sprøjtingen af husdyrbrugets arealer.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter kan medføre risiko for en væsentlig punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres. Plads til vask og påfyldning af sprøjteudstyr kan ses på bilag 2 (bygning 8). Påfyldning af kemikalier sker på vaske- og påfyldningspladsen og evt. spild løber i tanken der også indeholder overfladevand fra ensilagepladsen.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldning

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

gen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjte-tanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 11.876 m³ gylle samt 1.200 ton dybstrøelse (2.040 m³). Fra den originale kostald (bygning 5) etableres en rørledning som transporterer gyllen til fortanken.

Alt husdyrgødningen leveres til Maabjerg Bioenergy (afhentning i fortank 20), som tilbageleverer afgasset biomasse. Gyllen afhentes ca. 2 gange pr. uge. Afgasset biomasse returneres til opbevaring i gylleholdere. Der modtages ca. 14.877 m³ afgasset gylle, derudover medregnes også vaskevand og nedbør på møddingspladsen og plads til småkalve. Det samlede årlige behov for opbevaring (9 mdr. kapacitet) er således ca. 14.000 m³. Derudover skal der bruges ca. 1.200 m³ til regnvand i uoverdækkede tanke (9 mdr. 900 m³).

Husdyrbruget modtager afgasset og separeret husdyrgødning fra MBE, der regnes med 100 kg N/DE i den afgassede gylle/rejektvand da han udbringer mere end 1,4 DE/ha. Han modtager ca. 655 DE.

For gyllemodtagerne regnes med 115 kg N/DE, da gyllen ikke udbringes med mere end 1,4 DE/ha. Der afsættes ca. 65 DE til forskellige gyllemodtagere. Hvis det viser sig, at der af en eller anden grund ikke længere kan afsætte til en gyllemodtager, er det mulighed for at MBE beholder den del.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

I nedenstående Skema 8 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 8. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder 1 (Muleby) +	1992	2002	1.500	1.500
Gyllebeholder 2 (Perstrup) +	2003	2002	2.600	2.600
Gyllebeholder 3	Ukendt	2002	230	0
Ringkøbingvej 10			800	800
Harrestrupvej 63			300	300
Svenstrupvej 8 (I)			1.100	1.100
Svenstrupvej 8 (II)			2.500	2.500
Kanaler i stalde			1.175	1.175
Fortank (biogas) +			120	120
Harrestrupvej 63 (ny tank)	projekteret		0	5.000
Samlet opbevaringskapacitet:			10.325	15.095

+ = (overdækning).

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 12 måneder. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er stillet med baggrund i, at dyrene på husdyrbruget producerer den gødning, der skal opbevares i lagrene og med henblik på at forhindre, at der sker overfyldning af gyllebeholdere med spild og forurening til følge. I dette projekt afhentes den producerede flydende husdyrgødning løbende fra fortanken og den separerede afgassede biomasse fra Maabjerg Bioenergy returneres via lastbil til gyllebeholdere. Holstebro Kommune vurderer på denne baggrund, at risikoen for overfyldning af gyllebeholderne er minimal.

Der stilles vilkår om, at opbevaringskapaciteten angivet i ovenstående skema skal være til rådighed i takt med at produktionen udvides.

Naturligt flydelag

Flere af gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Fast overdækning af gyllebeholder

Der er etableret fast overdækning på flere af gyllebeholderne. Den faste overdækning etableres som en teltoverdækning af kunststof, der udspændes som et telt over hver beholder. Gyllebeholder forsynes med en høj centermast af metal eller træ. Teltdugen spændes ud imellem masten og beholderens elementer. Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Der frigives svovlbrinte fra gyllen. Svovlbrinte sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften danner svovlsyre, der kan angribe betonen. For at undgå at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side, kan der f.eks. monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig sikring mod nedbrydning af betonen, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres korrosionssikring. Herudover skilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres logbog over skader.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener,
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse,
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget,
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

Gyllepumper

Generelt skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

En del af dyrene går i dybstrøelse (Figur 1 - Figur 5). Ved udmugning bliver dybstrøelsen lagt i containere som efter endt arbejde lukkes. Containeren afhentes ved møddingspladsen umiddelbart bagefter af MBE. Der udmuges ca. hver 2.-3. måned. I ansøgningskemaet er angivet at 100 % af dybstrøelsen bliver kørt direkte ud, dette er gjort, da der ikke er fordampning fra dybstrøelsen på møddingspladsen eller fra markstakke.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

På dette husdyrbrug køres dybstrøelsen væk i containere umiddelbart efter hver udmugning og der opbevares ikke dybstrøelse i markstakke.

Foderester m.v.

Gødning og foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5.109 kg N/år, hvilket er en meremission på 800 kg N/år i forhold til nudrift og en meremission på 1.429 kg N/år i forhold til 1/1 2007-niveau.

Skema 9. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission ved udvidelse i 2010 (krav 15 % reduktion)	N-emission Ansøgt drift ift. Seneste meddelte miljøgodkendelse 2010	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007
		SKEMA ID 53069	SKEMA ID 38649
Emission fra stalde omfattet af kravet om 20/30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	2.245 kg N / år	2.256 kg N / år	1.832 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	985 kg N / år	2030 kg N / år	2.367 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år	192 kg N / år	191 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	440 kg N / år	196 kg N / år	191 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	230 kg N / år	0 kg N / år	0 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15/25 % reduktion	3.900 kg N / år	5.109 kg N / år	5.109 kg N / år
Meremission	957 kg N / år	800 kg N / år	1.429 kg N / år
Emission 2007 (før udvidelse)	2.943 kg N / år		

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 30 %

Krav om 30 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er de valgte BATtiltag, jf. Skema 4. Det vurderes på denne baggrund, at husdyrlovens generelle reduktionskrav for ammoniak er overholdt.

Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 30 % reduktion (2012) af ammoniakemissionen på udvidelsen/ændringen i forhold til det tidssvarende staldsystem (referencestaldsystemet). Kravet er opfyldt jf. IT-ansøgningen. Der reduceres med 312 kg N/år udover det der er nødvendigt for at opfylde kravet, jf. skema ID 53069.

I denne sag er kravet til ammoniakreduktion dog 15 % for Udvidelsen i 2010) og 30 % for den næste udvidelse (denne godkendelse). Ved indsendelse af ansøgning nr. 38649 fremgår at de 30 % er overholdt ved denne udvidelse (198 kg N/år), således at der reduceres med 198 kg N/år mere end kravet. Kravet om 15 % ved den tidligere udvidelse (til gældende miljøgodkendelse) var overholdt, merbelastningen var beregnet til 957 kg N/ år og den samlede ammoniakudledning 3.900 kg N/år (jf. tidligere miljøgodkendelse af 2010).

Ansøgning skema ID 38649 er indsendt i 2012. I det normerne er ændrede viser denne ansøgning af den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007. Tallene i Skema 9 er medtaget for at vise ammoniakemissionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 225 Idom Å og Ormstrup Hede.

Mindsteafstanden hertil er ca. 5 kilometer.

Det vigtigste naturområde, der er kortlagt indenfor habitatområdet og som er følsomt overfor atmosfærisk ammoniak, er Idom Hede i en afstand af ca. 5,5 kilometer. Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år (naturtype 4030, tør hede), og med en baggrundsbelastning i størrelsesordenen 14 kg N/ha/år kan den være overskredet.

Med den pågældende afstand og en samlet udledning af kvælstof fra udvidelsen på 4581 kg N/år vil reglerne for kategori 1 natur dog være overholdt, og der ventes ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af ejendommen på Natura 2000-området.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

I det militære øvelsesterræn få hundrede meter vest for ejendommen ligger store hedearealer, hvoraf en del er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Der er foretaget beregninger af kvælstofdepositionen i det nærmest liggende område bevokset med hede. Depositionen er her beregnet til 0,3 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,7 kg N/ha/år fra den samlede produktion efter udvidelsen.

Reglerne for kategori 2 natur er således overholdt. Det bemærkes dog, at kommunen ikke har taget stilling til om det nærmeste hedeareal falder indenfor kategori 2 reglerne, eller om de nærmeste større, sammenhængende hedearealer ligger længere væk. Dette vil kræve en nærmere besigtigelse i felten.

De pågældende hedearealer er B-målsatte i den kommunale naturplan, og kommunen vurderer at der vil være risiko for en vis skadelig effekt af ejendommen på de nærmest liggende hedeområder.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

I en afstand af 1000 m fra ejendommen findes et par moseområder, som dog ikke forventes at være særlig følsomt overfor atmosfærisk kvælstof.

De nærmeste, kvælstoffølsomme naturarealer er de militære hedearealer beskrevet ovenfor, hvor reglerne for kategori 3 natur vil være overholdt.

De nærmeste ammoniakfølsomme skove ligger betydeligt længere væk.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Mindre delarealer ved Idom ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på:

http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/Hvordan_beskytter_vi_naturen/Fastsaettelse_af_regler/Anmeldeordning_Natura_2000/

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100 m² gælder krav om 10 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 10 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 10. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	490 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand. Afstand til område ca. 1040 meter.
Samlet bebyggelse	329 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand. Afstand til område > 1040 meter.
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	114 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand. Afstand til område ca. 168 meter.

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Vester Sognstrupvej 2 ligger i nordvestligt retning fra Vester Sognstrupvej 1, På varme sommerdage, hvor der ofte er østlig vind betyde, at lugten fra Vester Sognstrupvej 1 bæres helt eller delvist i retning af Vester Sognstrupvej 2. Ejendommen på Vester Sognstrupvej 2 er beliggende ca. 168 meter fra det eksisterende staldanlæg (gennemsnitsafstand fra lugtcentrum). Afstanden til den planlagte møddingsplads er omkring 150 m. Afstanden til nabobebyggelse fra staldanlæg, hvor der sker ændring af husdyrholdet er ca. 200 m. Afstanden til byzone er mere end 1000 m og samlet bebyggelse ligger endnu længere væk.

Samlet vurdering for lugt

Nr. Felding er den nærmeste by, og den ligger ca. 1 km fra anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse ligger over 2 km fra anlægget, mens Vester Sognstrupvej 2, der er den nærmeste nabo, ligger over 150 meter fra anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

En del af den afgassede biomasse kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at kørsel foregår ad nærmeste offentlige vej, jvf. bilag 7. Transporter til og fra arealerne ved Ringkøbingvej sker mod syd af Vester Sognstrupvej og videre mod vest af Sognstrupvej ca. 25 % af transporterne vil gå mod syd.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk forekomme udenfor normal arbejdstid. Transport af hjælpepestoffer til bedriften og transport af mælk, kreaturer, affald m.m. sker som udgangspunkt mod nord ad Vester Sognstrupvej til Dyrrosevej og mod øst til Skjernvej/hovedvej A11.

Der afsættes husdyrgødning til flere modtagere se Skema 14. Transporter af husdyrgødning til gyllemodtagere vil primært ske i lukket beholder.

Skema 11. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Type	Køretøjets kapacitet pr. læs (vejledende)	Antal transporter	
		før udvidelse	efter udvidelse
Husdyr til/fra ejendommen	-	68	85
Døde dyr	-	52	50
Indkøbt foder	-	30	40
Grovfoder	15 t	466	650
Olie (á 3.400 liter)	20 t	10	10
Gylle med gyllevogn	20 t	131	131
Gylle med lastbil	30 t	253	538
Gylle via MBE	34 t	0	349
Dybstrøelse	15 t	32	0
Dybstrøelse via MBE	28 t	0	43
Mælk	20 t	183	183
Husholdningsaffald	15 t	26	26
Brandbart affald	15 t	26	26
Kemikalier og handelsgødning	-	8	8
Antal transporter i alt		1285	2139

Der sker samlet set en stigning i antallet af tunge transporter på ca. 60 %, det samlede antal af tunge transport er beregnet til ca. 2139 stk., en del af transporterne berører ikke naboer i væsentlig grad, da der er tale om transport af foder fra marken til anlægget og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

transport af husdyrgødning fra ejendommen til markerne. Den største stigning i antallet af transporter skyldes at al gylle og dybstrøelse skal afhentes af MBE. Dette medfører ca. 392 ekstra transporter. Dybstrøelsen afhentes af lastbiler i container. Afgasset gylle afleveres i en gyllebeholder og rågylle afhentes direkte i fortanken.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Vurdering af transporter

De to største poster i det samlede regnskab er transport af friske græs og majs til ensilering (650 transporter mod 466 transporter i eksisterende miljøgodkendelse) og transport af gylle fra ejendommen (1.061 transporter mod tidligere 416). Stigningen i transport med husdyrgødning tillægges alene lastbiltransport med ingen eller meget minimale lugtgener. Den tredje større post i det samlede regnskab er afhentning af mælk på ejendommen ca. 183 stk. som er uændret i forhold til eksisterende miljøgodkendelse.

Udvidelsen i DE er på cirka 41 %. Der sker samlet set en stigning i antallet af tunge transporter på ca. 60 %. Det samlede antal transporter øges mere end den tilsvarende stigning i dyreenheder pga. levering af rågylle til Maabjerg Bioenergy. Antallet af transporter vurderes dog ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Stigningen i antallet af transporter, ud over det ovenfor nævnte, sker som følge af flere grovfodertransporter og til og frakørsel af dyr fra husdyrbrugets anlæg. Den primære del er hovedsageligt knyttet til husdyrbrugets arealdrift.

Det samlede antal af tunge transport er beregnet til ca. 2.139 stk., en mindre del af transporterne berører ikke naboer i væsentlig grad, da der er tale om transport af foder fra marken til anlægget og transport af husdyrgødning fra ejendommen til markerne.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Holstebro Kommune har ikke vurderet, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Holstebro Kommune kan kun regulere transporter fra eksterne transportører, såsom mælkevognen, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag. Holstebro Kommune kan derimod regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det skal påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Ejendommens støjklender er hovedsageligt fuldfoderblanderen, malkeanlæg, gyllepumper, kompressor samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen. Fuldfoderblanderen er placeret i råvarehuset (bygning 19), og malkeanlægget er ligeledes placeret indenfor, anlægget benyttes to gange dagligt.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ensilering, forårs- og efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne.

Kompressor

Der er kompressoranlæg i maskinhuset. I august og september bruges anlægget 15 min dagligt, ellers 1 gang om ugen. Brugen af kompressor i maskinhuset, som beskrevet, vurderes ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende, såfremt kompressoren ikke benyttes om natten.

Levering af foder og dyr

Der vil forekomme støj fra ejendommen i forbindelse med foderlevering. Der leveres typisk ikke foder om natten. Der leveres foder hver 3. uge imellem kl. 07-17. Desuden vil der være støj ved ind- og udlevering af dyr, hvilket sker hver 4. uge imellem kl. 07-17.

Samlet vurdering af støj

Afstanden til den nærmeste nabo ca. 100 meter fra husdyrbrugets anlæg. Transport, fodring og støj fra dyrene og ventilationsanlæg er sædvanligvis de væsentligste støjklender fra

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

husdyrbrug. I forbindelse med den ansøgte husdyrbrug tippes indkøbt foder af i laden, ventilationen er naturlig, mælkeanlæg og foderblanderen står indenfor under drift. Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagstimerne, hvilket minimerer generne mht. naboer. På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der fortsat vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkloder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder vil øges.

De primære støvkilder på husdyrbruget vil være i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter og primært inde i foderladen. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet f.eks. i forbindelse med snitning af halm.

Støvgener vurderes dog primært at forekomme lokalt på ejendommen, og ikke være til væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må dog påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

Den væsentligste støvkilde vil i tørre perioder være støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne og anlæg, primært ved kørsel af grusvejen mod syd i forårsmånederne. Antallet af traktortransporter mod syd ventes dog at være tæt på uændret, da der i ansøgt drift ikke drives flere arealer mod syd. Da der ingen naboer passerer på grusvej, når der køres mod nord vurderes det samlet set, at der ikke forekommer stigning i støvgenerne og generelt vurderes generne at være små.

Der henvises til god landmandspraksis, dvs., at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbruget er beliggende relativt langt fra naboer og lign. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der hovedsageligt anvendes naturligt lys i dagstimerne via lysplader og åbne sider, og at der er installeret natbelysning i kostalden. Der er ikke udenbørs belysning som generer naboer eller trafikanter.

Der anvendes lavenergilysstofrør. I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde udskiftes til lavenergilysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret. Tidspunktet kan dog variere.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset. I forhold til eksisterende miljøgodkendelse ventes der ingen ændringer i eventuelle lysgener fra husdyrbruget.

I henhold til BREF-notatet, er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer at dette også gælder for kvæg ejendomme og vurderer derfor, at husdyrbruget lever op til BAT.

Restvand og spildevand

Restvand samt husholdningsspildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i Skema 12:

Skema 12. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tagvand	(~9.526 m ²): ca. 6.668 m ³ , via overfladenedsivning.
Restvand fra ensilage/vaskeplads	Plansilo inkl. Forplads, vaskeplads og befæstet areal omkring (~ 3.600 m ²). Fra plansiloerne vil der ligesom i nudrift være saft- og regnvandsopsamling til en separat 450 m ³ beholder (13). Den beregnede årlige nedbørsmængde på arealet er 2.520 m ³ , som udbringes løbende over året på bevoksede arealer.
Restvand fra møddingsplads og betonpladser	Møddingsplads og plads til kalvehytter (~1435 m ²): ca. 1000 m ³ regnvand som ledes til den nordlige fortank (20), hvorfra det pumpes til gyllebeholder (nr. 12 -1500 m ³).
Husspildevand	Ledes til nedsivningsanlæg
Restvand fra vask af stalde	Vaskevand: 2.400 m ³ som føres fra den nordlige fortank (20), hvorfra det pumpes til gyllebeholder (nr. 12 -1.500 m ³) Vandspild fra drikkevand: ~ 389 m ³ som føres til den nordlige fortank (20), hvorfra det pumpes til gyllebeholder (nr. 12 -1500 m ³).

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Tagvand

Der findes tagrender på den eksisterende stald, og der etableres ligeledes tagrender på de nye bygninger. Regnvandet fra bygning 9, 10 og 15 bliver ført til samlebrønd syd for bygning 10 og derfra via afvandringsledning mod vest til grøfter som leder til Grydeå. Regnvand fra bygning 1, 2, 5, 6, 7 og 19 ledes mod sydøst og syd til vandløbet der. Slutteligt ender vandet i rørlagte grøfter, der løber i Grydeå. Rørføringer mv. kan ses på bilag 6.

Vand fra befæstede arealer

Overfladevand fra befæstede arealer, herunder ensilage plads, opsamles og udspreddes på plantedække. Der vil på disse befæstede arealer være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af befæstede arealer.

Sanitært spildevand

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Sprinkleranlæg til udspreddning af overfladevand fra ensilagepladser

Der er den 11-11-2010 ved afgørelse fra Holstebro Kommune meddelt tilladelse til udsprinkling af overfladevand fra ensilageplansiloanlæg på 3.700 m². Da det ansøgte ensilageplansiloanlæg er på 3.600 m² vurderes anlægget er være indeholdt i denne afgørelse og der stilles ikke yderligere vilkår.

Skadedyr

Rotter

Ansøger har en aftale med firmaet Mortalin om skadedyrsbekæmpelse af rotter, der besøger ejendommen efter behov. Forebyggelse ved renholdelse af stalde mv. for foderrester m.v.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes levemuligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer bekæmpes kemisk i dybstrøelsen med midlet neporex. Fluer forbygges og bekæmpes desuden ved hyppig renholdelse af kalve-, kælvnings- og sygebokse.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give an-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og –uheld osv.

Udpumpning af gylle

Udpumpning af gylle stald til fortanken sker med elpumper. Der etableres en ny rørledning til transport af gyllen fra goldkørerne over til fortanken (bilag 6). Gyllen afhentes af MBE direkte i fortanken og der pumpes dermed ikke gylle fra fortanke til gyllebeholdere. Dog pumpes der overfladevand fra pladsen med kalvehytter og fra møddingspladsen via fortank over i gylletank (12). MBE leverer afgasset biomasse direkte i husdyrbrugets gyllebeholdere under konstant opsyn.

Håndtering af afgasset biomasse

Afgasset biomasse fra den nordlige af de to store beholdere pumpes efter behov over i den sydlige af de to store beholdere vha. af en elektrisk pumpe. I forbindelse med overpumpning holdes anlægget under opsyn. Begge de to tanke er overdækkede. Tømning af tankene sker udelukkende med de pumper som sidder på gyllevognene.

Gylleuheld ved eksisterende gyllebeholdere på Vester Sognstrupvej 1

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod nærmeste vandløb.

Ansøger anfører: "Ved store gylleuheld vil gyllen løbe ud på markarealet syd for beholderne. Gyllen vil have retning mod grøften som leder vand til Grydeå. Terrænhældningen mod syd gør, at gyllen naturligt vil strømme mod grøften. Ved uheld vil første tiltag være at fylde grøften med jord, hvor grøften bliver rørlagt. Det er hvor grøften løber under Vester Sognstrupvej. Dernæst skal der tilkaldes en slamsuger, at få gyllen pumpet væk fra vandløbet."

Overgang mellem grøft og rørlagt vandløb skal markeres i beredskabsplanen som "Afværge punkt".

Gylleuheld

Vester Sognstrupvej 1 og Harrestrupvej 63: Det vurderes det, at der er en meget lille risiko for gylleudslip til vandløbet, da der er mellem 700 og 1000 meter til nærmeste grøft / vandløb samtidigt med at terrænet er forholdsvis fladt med en svag hældning mod syd.

Gylleuheld ved øvrige eksisterende gyllebeholdere

Ringkøbingvej 10: Der er tale om en eksisterende gyllebeholder placeret i et terræn, der skræner forholdsvis kraftigt mod Gryde Å, afstanden til åen er ca. 70 m. Det vurderes dog, at der ikke er en særlig risiko forbundet med anvendelse af gyllebeholderen. Gyllebeholderen anvendes som mellemlager, hvor flydende husdyrgødning leveres med lastvogn i løbet af vinterhalvåret. Risiko for overløb er derfor meget begrænset. Ved tømning af beholderen anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe, hvilket minimerer risikoen for spild

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

yderligere.

Svenstrupvej 8: For gyllebeholderen på Svenstrupvej 8 vurderes risikoen for gylle udslip som meget lille da beholderen er placeret langt fra nærmeste vandløb med en afstand på over 200 meter.

Samlet vurdering

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Strømsvigt

Der er desuden risiko for strømsvigt. Der findes et nødstrømsanlæg på bedriften i maskinhuset bygning 7 og de elektriske systemer er forberedt til tilslutning, hvilket sker ved transformatorstationen syd for stuehuset.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med miljøgodkendelse fra 2010 er der indsendt beredskabsplan til Holstebro Kommune.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip, herunder placering af drænbrønde, vandløb osv.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Anvendelse af lavenergilysstofrør i stalde. ▪ Lyset i staldene er tændt efter behov.. ▪ Husdyrbrugets malkeanlæg bliver løbende gennemgået af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt.
Vand	▪ AI ventilation er naturlig. ▪ Der er fokus på reduktion af vandspild ved almindelig vedligeholdelse af drikkekar m.m. ▪ Ansøger vil fremadrettet ved vedligehold og renovering af drikkekummer mv. have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild.
Management	▪ Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres. ▪ Der er udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte. ▪ Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. ▪ Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. ▪ På husdyrbruget forefindes arbejdspladsvurdering (APV). Der foretages daglig tjek og løbende service på anlægget efter behov.
Ammoniak	▪ Skrabere på spaltegulv. ▪ Fast overdækning på gyllebeholdere. ▪ Præfabrikerede drænede gulve.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, se Skema 13:

Skema 13. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	Ændring
------	-----------------------	------------------------------------	---------

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

EL forbrug [kWh]	279.864	403.000	+123.000
Vand [m ³] (markvanding)	15.042	21.545**	+6.500
Olie [liter]	55.000*	55.000*	0

* Samlet tal for Vester Sognstrupvej 1 og Svenstrupvej 8. Der forventes fremover et mindre merforbrug af dieselolie, da fodervognen skal arbejde mere ved den større besætning.

** Normtalsberegning (ansøger forventer et lavere forbrug).

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra benchmarktal fra Energi Midt er energiforbruget på en kvægeejendom med 520 årskøer er det forventede energiforbrug på 403.000 kWh. Et anslået forbrug på 645.000 kWh vurderes derfor umiddelbart at være overestimeret. Benchmarktallet for 402 årskøer er på 310.000 kWh. På baggrund af det oplyste forbrug på 279.864 kWh i 2011 vurderes det, at husdyrbruget ligger under normen for energiforbrug.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget løbende gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et selskab eller. lign.

Management er i bl.a. at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Malkeanlæg

Vandet fra mælkekølingsanlægget genanvendes til rengøring af stalde.

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringingsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Alt husdyrgødning (gylle og dybstrøelse) afsættes til Maabjerg Bioenergy og den afgasde biomasse modtages retur. Husdyrgødningen (afgasset biomasse) udbringes på udspredningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Vester Sognstrupvej 1. Herudover afsættes der husdyrgødning (afgasset biomasse) til aftalearealer, jf. Skema 14. En del af arealerne, jf. bilag 10 er beliggende i Herning Kommune, og arealerne er behandlet i bilag 25, jvf. Herning Kommunes § 21 – udtalelse. Husdyrgødningen er sammenlagt, jvf. Skema 14.

Skema 14. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Vester Sognstrupvej 1	Kvæggylle	62.713	9.680	703,80
Vester Sognstrupvej 1	Dybstrøelse	10.185	1.490	100,51
Vester Sognstrupvej 1	Afsat ved græsning	0	0	0,00
I alt		72.898	11.170	804,31
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Til Maabjerg BioEnergy	Kvæggylle	-62.713	-9.680,05	-703,80
Til Maabjerg BioEnergy	Dybstrøelse	-10.185	-1.490	-100,51
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Fra Maabjerg BioEnergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	+65.549	+9.364	+655,49
Fraført afgasset biomasse til gylleaftaler				
Til Burvej 9	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	*	*	-29,6*
CVR: 68299950				
Til Østerlundvej 7	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	*	*	-66,2*
CVR: 18727188				
Til Høgsbjergvej 4	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	*	*	-12,4*
CVR: 10376483				
Til Flodgårdvej 6	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	*	*	-7,66*
CVR: 14271449				
Til Flodgårdvej 8	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	*	*	-37,38*
CVR: 14413332				
I alt		65.549	9.364	655,49
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Maabjerg BioEnergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	65.549	9.364	655,49
Samlet afsættes til gylleaftaler op til	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	7.349	1.050	63,9
I alt		72.898	10.414	719,39

* Der afsættes i alt minimum 148,82 DE afgasset biomasse til ovenstående 5 gyllemodtagere.

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 14 angivne.

Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge en skriftlig aftale om afsætning af kvæggylle og dybstrøelse produceret på husdyrbruget til Maabjerg Bioenergy A/S svaren-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

de til 703,80 DE i kvæggylle (62.713 kg N og 9.680 kg P) samt 100,51 DE dybstrøelse (10.185 kg N og 1.490 kg P). Desuden skal der samlet afsættes 148,82 DE afgasset biomasse til følgende gyllemodtagere:

- Anders Kattenhøj, Burvej 9, 7500 Holstebro (CVR: 68299950), §16 godkendelse af 10-09-2008 – 29,6 DE.
- Henrik Kristian Vrou Busk, Østerlundvej 7, 7500 Holstebro (CVR: 18727188), §16 godkendelse af 29-02-2012 – 66,2 DE.
- Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro (CVR:10376483) – ingen godkendelsespligt – 12,4 DE.
- Dorte Stougård Bjørnli (Nr. Felding Ridecenter), Flodgårdvej 6, 7500 Holstebro (CVR: 14271449), §16 godkendelse af 30-09-2010 – 7,66 DE.
- Regner Søvnald, Flodgårdvej 8, 7500 Holstebro,(CVR: 14413332) (godkendelsespligt vurderes), 37,38 DE.

Der stilles vilkår til ovenstående.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 333,31 ha, hvoraf 109,56 ha er forpagtede. Derudover er der indgået gylleaftaler for 171,89 ha. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 15 og er beliggende i henhold til bilag 10.

Skema 15. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
2-1	2,40	Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro
4-0	14,19	
5-0	13,94	
8-0	14,89	
8-1	5,24	
12-0	3,89	
12-1	1,35	
13-0	6,32	
16-0	4,92	
16-1	2,78	
17-1	2,08	
18-0	9,29	
19-0	5,51	
19-2	1,43	
21-0	1,77	
41-0	3,46	
42-0	12,11	
43-0	9,56	
44-0	4,22	
47-0	9,80	
48-0	5,81	
49-0	3,48	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr.	Ha	Ejerforhold
16-2	1,56	
58-0	4,24	
59-0	2,94	
60-0	1,63	
60-1	1,96	
61-0	6,66	
62-0	2,30	
2-0	10,13	
3-0	7,70	
17-2	1,81	
20-1	3,01	
22-0	22,17	
43-1	0,92	
45-0	4,87	
50-0	11,86	
I alt	223,75	
Forpagtede arealer		
26-0	2,73	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
27-0	3,68	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
28-0	5,05	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
31-0	3,47	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
31-1	7,91	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
31-2	0,80	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
31-3	1,96	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
32-0	11,86	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
33-0	1,74	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
25-0	2,95	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
29-0	25,37	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
29-2	0,89	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro
17-0	1,31	Johannes Jespersen, Ringkøbingvej 10, 7500 Holstebro
23-0	14,58	Inger-Lise Sivertsen, Harrestrupvej 66, 7500 Holstebro
24-0	10,52	Inger-Lise Sivertsen, Harrestrupvej 66, 7500 Holstebro
63-0	14,74	Bent Jespersen, Steensgårdvej 9, 7500 Holstebro
	109,56	Ha forpagtede arealer
I alt	333,31	ha forpagtede og ejede arealer
Gylleaftalearealer		
100	21,20	Anders Kattenhøj, Burvej 9, 7500 Holstebro (CVR: 68299950), §16 godkendelse af 10-09-2008 – 29,6 DE.
101	84,80	Henrik Kristian Vrou Busk, Østerlundvej 7, 7500 Holstebro (CVR: 18727188), §16 godkendelse af 29-02-2012 – 66,2 DE.
102	8,91	Jørgen Kastberg Møller, Høgsgbjergvej 4, 7500 Holstebro (CVR:10376483) – ikke godkendelsespligt (N, P, grundvand) – 12,4 DE.
103	30,28	Dorte Stougård Bjørnli (Nr. Felding Ridecenter), Flodgårdvej 6, 7500 Holstebro (CVR: 14271449), §16 godkendelse af 30-09-2010 – 7,66 DE.
GA-RS (1-5)	26,7	Regner Søvnald, Flodgårdvej 8, 7500 Holstebro,(CVR: 14413332) (godkendelsespligt vurderes), 37,38 DE

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr.	Ha	Ejerforhold
I alt	171,89	ha gylleaftaler

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udsprede gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom eller, kan indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspredearealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). Der er ansøgt om udbring af 1,97 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 285 ha til rådighed. Der er 333,31 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspredearealer og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune! Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Alle arealerne drives med K12 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Ansøger står selv for en stor del af markdriften. Udkørsel af afgasset biomasse, samt snitning af majs og græs foretages af maskinstation. Den afgassede biomasse til omkringliggende arealer køres ud med 20-25 m³ gyllevogn. Levering af afgasset biomasse til gyllemodtagere, samt til gyllebeholdere på Ringkøbingvej 10 og Svenstrupvej 8 foretages med lastvogn a 30 m³. Vand fra befæstede arealer opsamles i 450 m³ beholder og udsprinkles via udsprinklingsanlæg.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer. Gylleudbringning vil hovedsageligt kun ske på hverdage. Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører til et kraftigt incitament

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 7. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej via Dyrmoselvej og Skjernvej og Ringkøbingvej samt via Sognstrupvej / Nørre Feldingvej. Det vurderes ikke, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Marker ligger væk fra bymæssig bebyggelse. Mark 23-0 og 24-0 er beliggende indenfor 200 meter af byzone. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav:

- at udarbejde mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- at anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- at nedfælde gylle på arealer uden etablerede afgrøder til høst og på fodergræsmarker,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket,
- at nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- at overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- at etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-10 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig forstand såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning.

Der er der beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning af gylle på hverdage under hensynstagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboende.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab og at udbringning i øvrigt sker i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Der vurderes i det følgende kun på de arealer, der ligger i Holstebro Kommune.

Udspretningsarealerne mark nr. 2-0, 2-1, 3-0, 5-0, 12-0, 12-01, 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 29-0, 29-2, 48-0, 49-0, 63-0, 100 (5572-5574, 5576-5579), 103 (5639-5643, 5647-5648) og GA-RS1-5 ligger helt eller delvist indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Udspretningsarealerne mark nr. 29-0 og 29-2 ligger helt eller delvist indenfor indvindingsopland til Idom Vandværk, udspretningsarealerne mark nr. 2-0, 3-0, 5-0, 12-0, 12-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

1, 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 48-0, 49-0, 63-0, 100 (5572-5574, 5576-5579), 103 (5639-5643, 5647-5648) og GA-RS1-GA-RS5 ligger helt eller delvist indenfor indvindingsopland til Holstebro Vandværk, og mark nr. 12-0 og 12-1 ligger også indenfor indvindingsopland til Nr. Felding Vandværk. Udspretningsarealerne mark nr. 29-0, 29-2, 103 (5572-5574, 5576-5579), GA-RS1 og GA-RS5 ligger helt eller delvist indenfor nitratfølsomt indvindingsopland (NFI).

Alle øvrige arealer ligger udenfor OSD, indvindingsopland til almen vandforsyning, NFI og indsatsområde for nitrat (ION). Alle udbringningsarealerne ligger udenfor 300 m hygiejnezone for vandværksboringer.

Aftalearealerne GA-RS1-5 ligger indenfor indsatsplanområde for Holstebro Vandværk. Mark nr. GA-RS1 og GA-RS5 ligger helt eller overvejende i prioriteret område, hvor der er krav om maksimal nitratudvaskning på 50 mg/l (med beregningsusikkerhed 52 mg/l), og mark nr. GA-RS2, GA-RS3 og GA-RS4 ligger i ikke-prioriteret område, hvor der er krav om maksimal nitratudvaskning på 60 mg/l (med beregningsusikkerhed 65 mg/l).

Den beregnede nitratudvaskning fra rodzonen for udbringningsarealer indenfor OSD, indvindingsopland og NFI er for ejede og lejede arealer er 36-46 mg/l med en merbelastning på 1 mg/l. Beregninger for aftalearealerne GA-RS1-5 viser en nitratudvaskning på 62 mg/l med en merbelastning på 7 mg/l.

Lovgrundlag

Der er foretaget en vurdering på baggrund af de kvalitetskrav, der er listet i EU's Grundvandsdirektiv og senere overført til de statslige vandplaner. Med den beregnede udvaskning vurderes det, at kvalitetskravet med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet kan overholdes for ejede og lejede arealer.

For aftalearealerne mark nr. GA-RS2, GA-RS3 og GA-RS4 skal der ikke stilles yderligere vilkår idet udvaskning på 62 mg/l kommer under de 65 mg/l, der er maksimal udvaskning (med nberegningsusikkerhed).

For aftalearealerne mark GA-RS1 og GA-RS5, der ligger i prioriteret område (NFI), skal der stilles vilkår om en maksimal udvaskning på 50 mg/l jf. indsatsplanen for Holstebro Vandværk.

På baggrund af ovenstående vurdering skal der udarbejdes § 16 arealgodkendelse til udspretningsarealerne under Flodgårdvej 8. Der stilles vilkår om, at der ikke kan afsættes husdyrgødning hertil før arealgodkendelsen er meddelt.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storåen, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der af kommunalbestyrelsen, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelses-

³ Bek. nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

bekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de givne opland, hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Nissum Fjord er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

Produktionen af husdyr er faldende i oplandet til Nissum Fjord samt i deloplandene til Fjorden. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Felsted Kog i Nissum Fjord i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne vurderes derfor som robuste, og har derfor nitratklasse 0, jvf. Skema 16.

Skema 16. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]	
I alt	333,02	333,02	0,00	0,00	0,00	100 %

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. Skema 17.

Skema 17. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 2,3 DE/ha og K12 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 1,97 DE/ha ved anvendelse K12-sædskifte.

Scenarier	Planteavl	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S1/S3-sædskifte SKEMA ID 42277	2,3 DE/ha K12-sædskifte	1,97 DE/ha K12-sædskifte m.
N-udvaskning fra rodzonen	68,3 kg N/ha	54,3 kg N/ha	53,4 kg N/ha

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i oplandet.

Skema 18. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.452 tons N/år	1.376 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	221 tons N/år	115 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.672 tons N/år	1.491 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	333,02 ha	333,02 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	333,02 ha	333,02 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	-14,9 kg N/ha/år	-14,9 kg N/ha/år
Samlet husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	-0,620 ton N	-0,620 ton N
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	-0,0232%	-0,042%

Det ansøgte har jvf. Skema 18 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til -0,04 % af den samlede N-udvaskning til Nissum Fjord (Felsted Kog).

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Hol-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

stebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte "planteavlsmode".

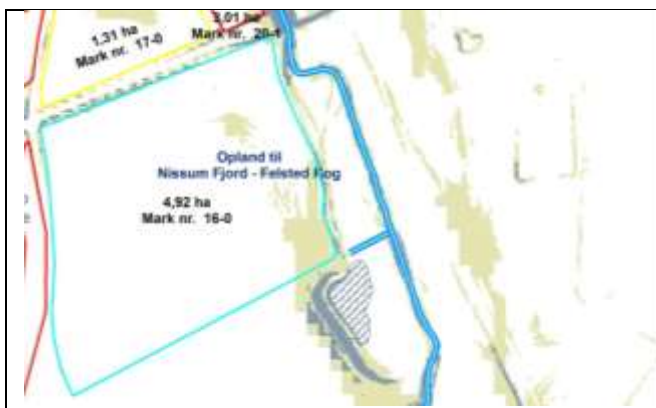
Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er foretaget en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den mål-sætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udspretningsarealer ikke kan indgå i driften.

Mark 16-0: På udspretningsarealet er der nogle få områder med en hældning på omkring 6 %, hvilket gør at arealet er et potentielt risikoareal for overfladeafstrømning. Udenfor udspretnings arealer er der en 30-40 m strækning langs Gryde Å med en stor hældning >12 % direkte mod åen, hvor et eventuelt afløb fra marken ikke vil blive bremset. Langs det resterende stykke af mark 16-0, omkring 150 m, findes der en § 3 mose nedenfor skråningen, der vil virke

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

	<p>som en 30-40 m naturlig bræmme.</p> <p>Mark 18-0: På udspretnings arealet er der nogle få områder med en hældningen på omkring 6 %, hvilket gør at arealet er et potentielt risiko areal for overfladeafstrømning. Der er en kort strækning på ca. 30 m ved den nordøstlige kant, hvor der er en potentiel risiko for overflade afstrømning. Mellem udspretnings areal og å er der § 3 eng og mose. Der stilles vilkår til at jordbehandling skal foretages parallelt med vandløb langs den vandløbsnære side af arealerne mark 18-0.</p>
---	---

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandet jorde og humus, jvf. Skema 19.

Skema 19. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
5-0	13,94	Ja	J84	Ja	K12	K12	13,94	0,00	0,00	0,00	13,94*	13,94	0,00	0,00	0,00

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

8-0	14,89	Ja	JB2	Nej	K12	K12	14,89	0,00	0,00	0,00	0,00	14,89	0,00	0,00	0,00
8-1	5,24	Ja	JB2	Nej	K12	K12	5,24	0,00	0,00	0,00	0,00	5,24	0,00	0,00	0,00
12-0	3,89	Ja	JB3	Nej	K12	K12	3,89	0,00	0,00	0,00	3,89*	3,89	0,00	0,00	0,00
12-1	1,35	Ja	JB3	Nej	K12	K12	1,35	0,00	0,00	0,00	1,35*	1,35	0,00	0,00	0,00
13-0	6,32	Ja	JB2	Nej	K12	K12	6,32	0,00	0,00	0,00	0,00	6,32	0,00	0,00	0,00
16-0	4,92	Ja	JB1	Nej	K12	K12	4,92	0,00	0,00	0,00	0,00	4,92	0,00	0,00	0,00
16-1	2,78	Ja	JB1	Nej	K12	K12	2,78	0,00	0,00	0,00	0,00	2,78	0,00	0,00	0,00
17-0	1,31	Ja	JB1	Ja	K12	K12	1,31	0,00	0,00	0,00	0,00	1,31	0,00	0,00	0,00
17-1	2,08	Ja	JB1	Ja	K12	K12	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00
18-0	9,47	Ja	JB1	Ja	K12	K12	9,47	0,00	0,00	0,00	0,00	9,47	0,00	0,00	0,00
4-0	14,19	Ja	JB4	Ja	K12	K12	14,19	0,00	0,00	0,00	0,00	14,19	0,00	0,00	0,00
2-1	2,40	Ja	JB4	Nej	K12	K12	2,40	0,00	0,00	0,00	2,40*	2,40	0,00	0,00	0,00
19-0	5,51	Ja	JB1	Ja	K12	K12	5,51	0,00	0,00	0,00	0,00	5,51	0,00	0,00	0,00
19-2	1,43	Ja	JB1	Ja	K12	K12	1,43	0,00	0,00	0,00	0,00	1,43	0,00	0,00	0,00
21-0	1,77	Ja	JB4	Ja	K12	K12	1,77	0,00	0,00	0,00	1,77*	1,77	0,00	0,00	0,00
24-0	10,52	Ja	JB1	Ja	K12	K12	10,52	0,00	0,00	0,00	10,52*	10,52	0,00	0,00	0,00
26-0	2,73	Ja	JB4	Ja	K12	K12	2,73	0,00	0,00	0,00	0,00	2,73	0,00	0,00	0,00
27-0	3,68	Ja	JB4	Ja	K12	K12	3,68	0,00	0,00	0,00	0,00	3,68	0,00	0,00	0,00
28-0	5,05	Ja	JB4	Ja	K12	K12	5,05	0,00	0,00	0,00	0,00	4,20	0,00	0,85	0,00
63-0	14,74	Nej	JB1	Nej	K12	K12	14,74	0,00	0,00	0,00	0,15	14,74	0,00	0,00	0,00
59-0	2,94	Nej	JB1	Nej	K12	K12	2,94	0,00	0,00	0,00	0,00	2,94	0,00	0,00	0,00
60-0	1,63	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,63	0,00	0,00	0,00	1,63*	1,63	0,00	0,00	0,00
60-1	1,96	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,96	0,00	0,00	0,00	1,96	1,96	0,00	0,00	0,00
61-0	6,66	Nej	JB1	Nej	K12	K12	6,66	0,00	0,00	0,00	6,66*	6,66	0,00	0,00	0,00
62-0	2,30	Nej	JB1	Nej	K12	K12	2,30	0,00	0,00	0,00	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00
2-0	10,13	Ja	JB4	Ja	K12	K12	10,13	0,00	0,00	0,00	10,13*	10,13	0,00	0,00	0,00
3-0	7,70	Ja	JB4	Ja	K12	K12	7,70	0,00	0,00	0,00	7,70*	7,70	0,00	0,00	0,00
17-2	1,81	Nej	JB1	Ja	K12	K12	1,81	0,00	0,00	0,00	0,00	1,81	0,00	0,00	0,00
22-0	22,17	Ja	JB4	Ja	K12	K12	22,17	0,00	0,00	0,00	22,17*	20,86	0,00	1,31	0,00
23-0	14,58	Ja	JB4	Ja	K12	K12	14,58	0,00	0,00	0,00	14,58*	13,52	0,00	1,06	0,00
25-0	2,95	Ja	JB4	Ja	K12	K12	2,95	0,00	0,00	0,00	0,00	2,95	0,00	0,00	0,00
29-0	25,37	Ja	JB4	Ja	K12	K12	25,37	0,00	0,00	0,00	25,37*	18,41	0,00	6,97	0,00
29-2	0,89	Ja	JB4	Ja	K12	K12	0,89	0,00	0,00	0,00	0,89*	0,89	0,00	0,00	0,00
43-1	0,92	Ja	JB4	Ja	K12	K12	0,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,92	0,00	0,00	0,00
45-0	4,87	Ja	JB1	Ja	K12	K12	4,87	0,00	0,00	0,00	0,00	4,87	0,00	0,00	0,00
50-0	11,86	Ja	JB1	Ja	K12	K12	11,86	0,00	0,00	0,00	11,86*	11,86	0,00	0,00	0,00
20-1	2,54	Ja	JB1	Nej	K12	K12	2,54	0,00	0,00	0,00	0,00	2,54	0,00	0,00	0,00
31-0	3,47	Ja	JB4	Ja	K12	K12	3,47	0,00	0,00	0,00	0,00	3,47	0,00	0,00	0,00
31-1	7,91	Ja	JB4	Ja	K12	K12	7,91	0,00	0,00	0,00	0,00	7,91	0,00	0,00	0,00
31-2	0,80	Ja	JB4	Ja	K12	K12	0,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80	0,00	0,00	0,00
31-3	1,96	Ja	JB4	Nej	K12	K12	1,96	0,00	0,00	0,00	0,00	1,96	0,00	0,00	0,00
32-0	11,86	Ja	JB4	Ja	K12	K12	11,86	0,00	0,00	0,00	0,00	11,86	0,00	0,00	0,00
16-2	1,56	Ja	JB1	Ja	K12	K12	1,56	0,00	0,00	0,00	0,00	1,56	0,00	0,00	0,00
58-0	4,24	Nej	JB1	Nej	K12	K12	4,24	0,00	0,00	0,00	0,00	4,24	0,00	0,00	0,00
33-0	1,74	Ja	JB4	Ja	K12	K12	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00
41-0	3,46	Ja	JB4	Ja	K12	K12	3,46	0,00	0,00	0,00	3,46*	3,46	0,00	0,00	0,00
41-1	1,57	Ja	JB1	Ja	K12	K12	1,57	0,00	0,00	0,00	1,57*	1,57	0,00	0,00	0,00
42-0	12,11	Ja	JB4	Ja	K12	K12	12,11	0,00	0,00	0,00	12,11*	12,11	0,00	0,00	0,00
43-0	9,56	Ja	JB4	Ja	K12	K12	9,56	0,00	0,00	0,00	9,56*	9,56	0,00	0,00	0,00
44-0	4,22	Ja	JB1	Ja	K12	K12	4,22	0,00	0,00	0,00	4,22*	4,22	0,00	0,00	0,00
47-0	9,80	Ja	JB1	Ja	K12	K12	9,80	0,00	0,00	0,00	9,80*	9,80	0,00	0,00	0,00
48-0	5,81	Ja	JB4	Ja	K12	K12	5,81	0,00	0,00	0,00	5,81*	5,81	0,00	0,00	0,00
49-0	3,48	Ja	JB4	Ja	K12	K12	3,48	0,00	0,00	0,00	3,48*	3,48	0,00	0,00	0,00
Total	333,02						333,02	0,00	0,00	0,00	186,98	322,83	0,00	10,19	0,00

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Da ingen af udbringningsarealerne beliggende på lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III. 10,19 ha af udspretningsarealerne er beliggende på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20, hvorfor området vurderes, at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspretning af en fosformængde på 9.364 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 9.364 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på -0,9 kg P/ha, jvf. Skema 20.

Skema 20. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	9.364 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	28,1 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	29,0 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	-0,8 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord⁶. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på -0,8 kg P/ha/år, jvf. Skema 20, hvilket er væsentligt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på -0,9 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil ikke ændre jordens indhold af fosfor. Husdyrbruget påvirkning andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jvf. Skema 21.

⁶ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Skema 21. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøjstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	93,15 ha	100 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	-1 kg P/ha	-1 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	0%	0%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	0 kg P	-0,4 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	-0,0013%	-0,0019%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen ikke stillet yderligere vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A er opfyldt, jvf. appendiks 1. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000- området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

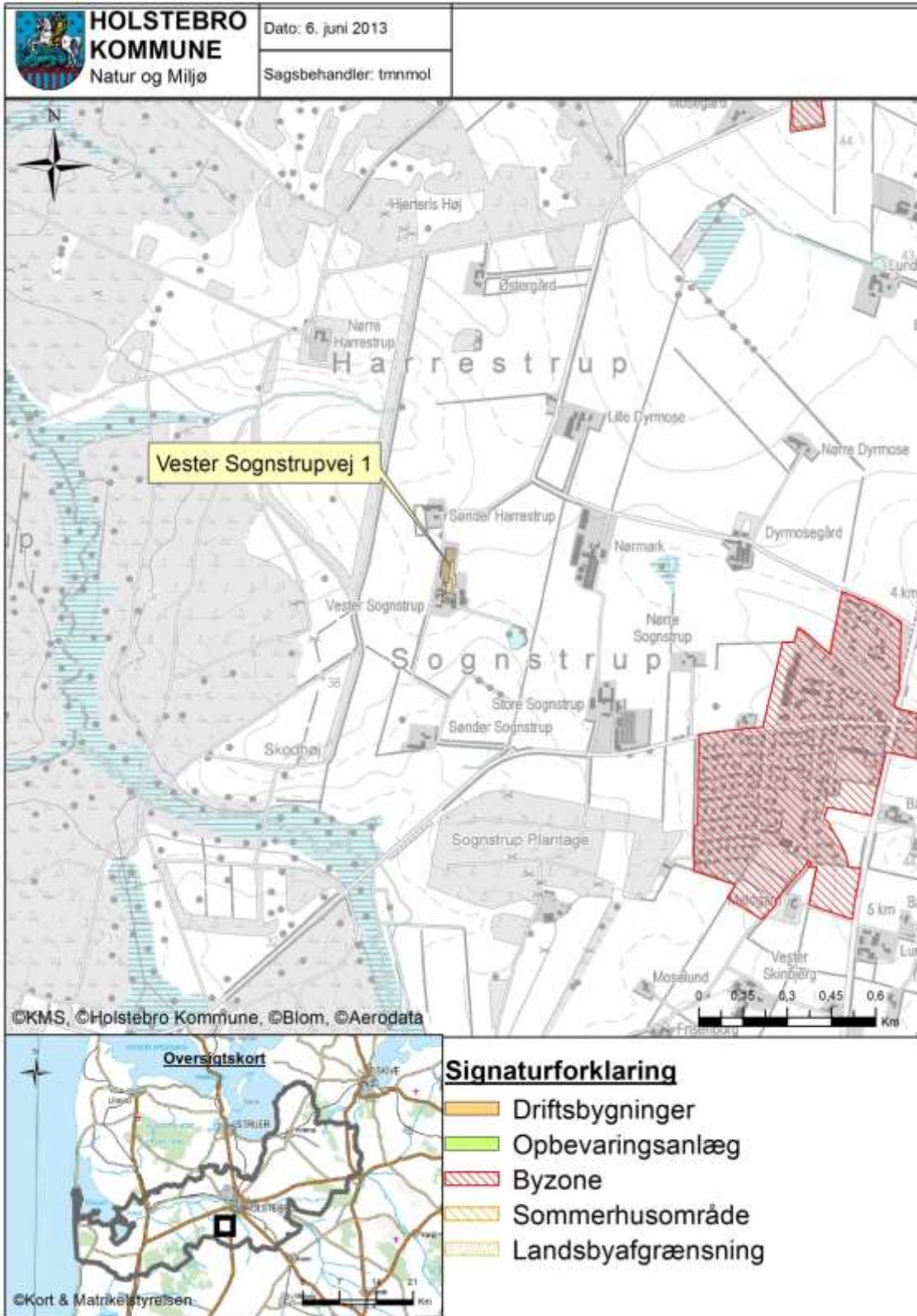
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

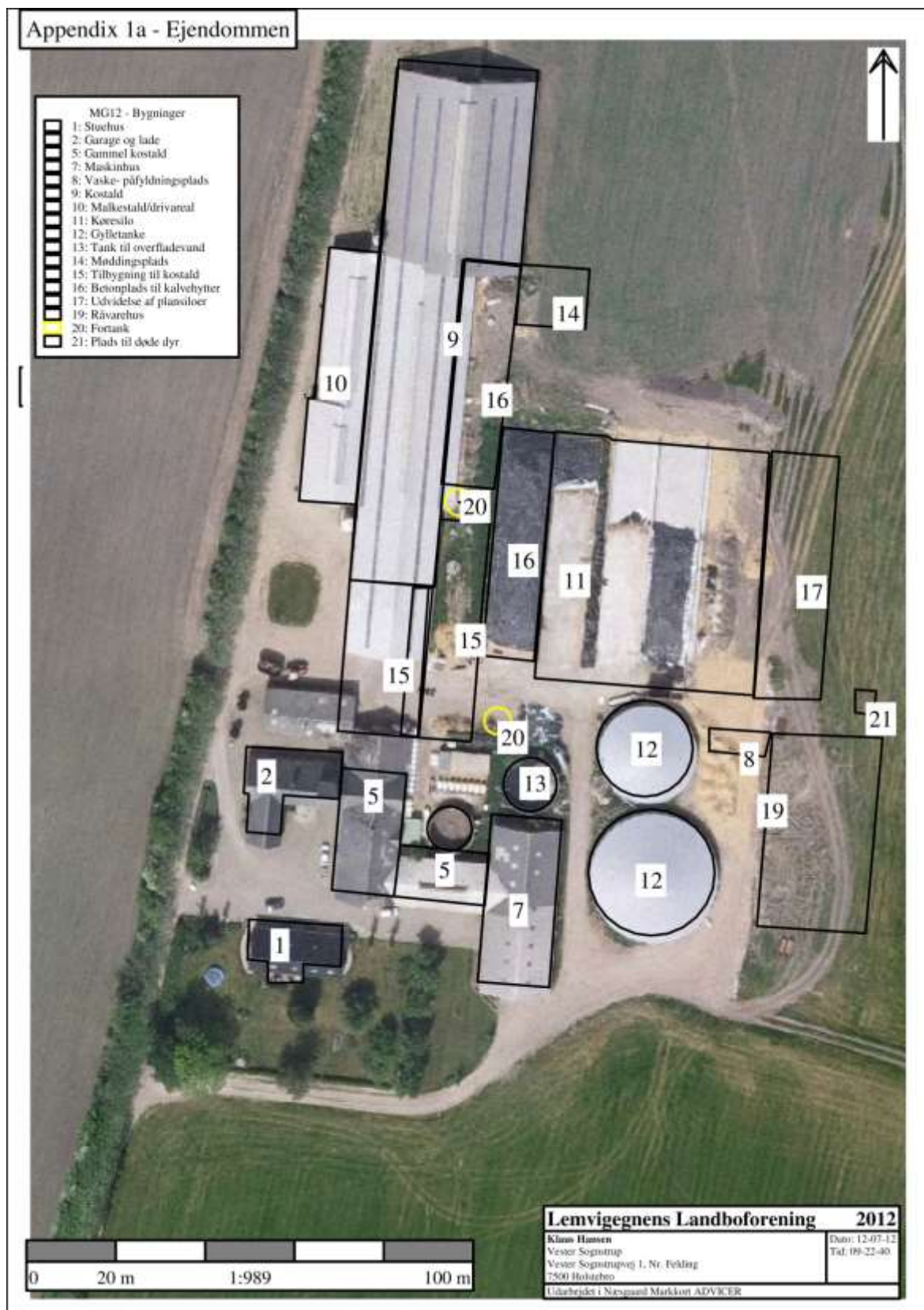

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

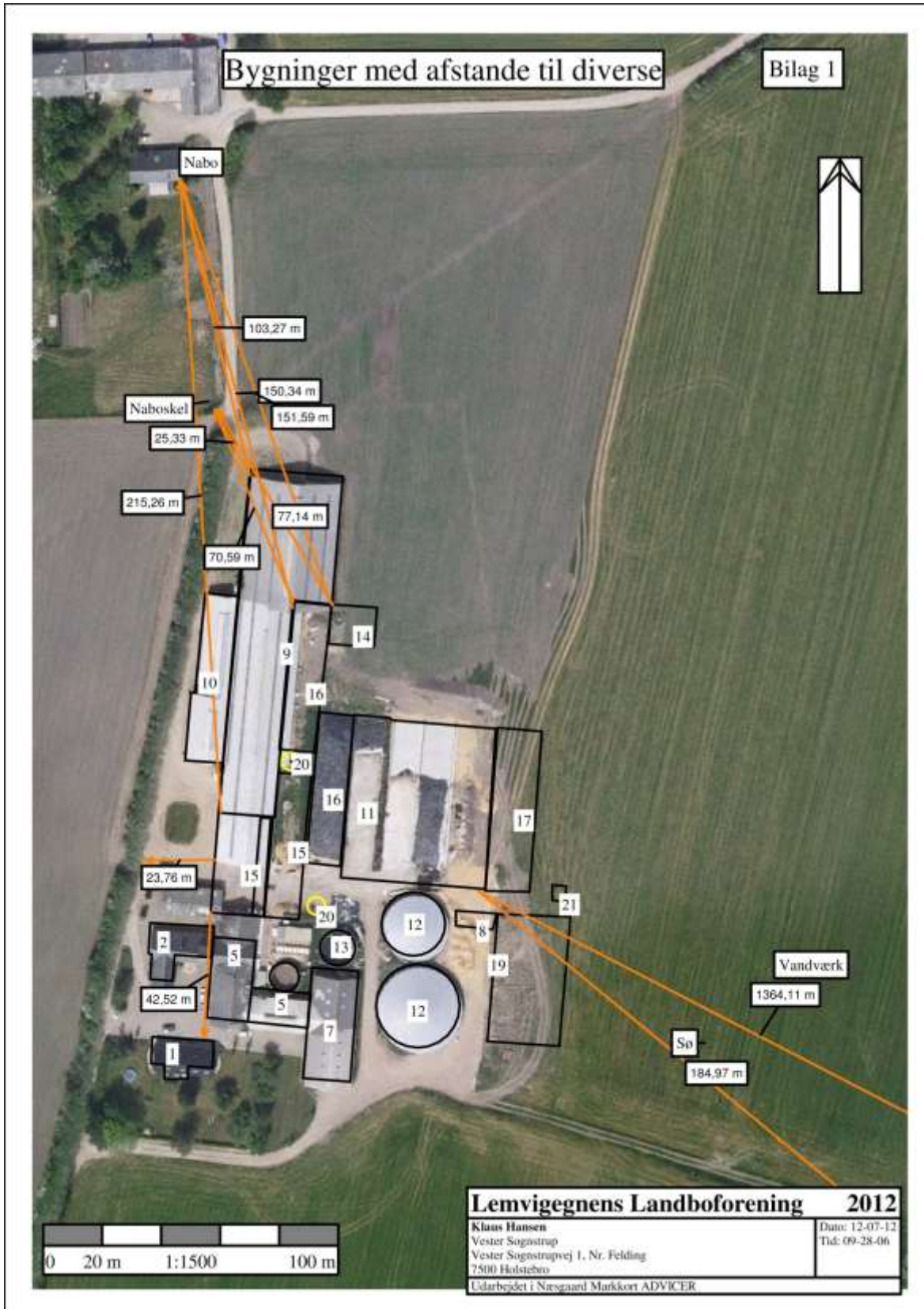
Bilag 2 – Situationsplan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

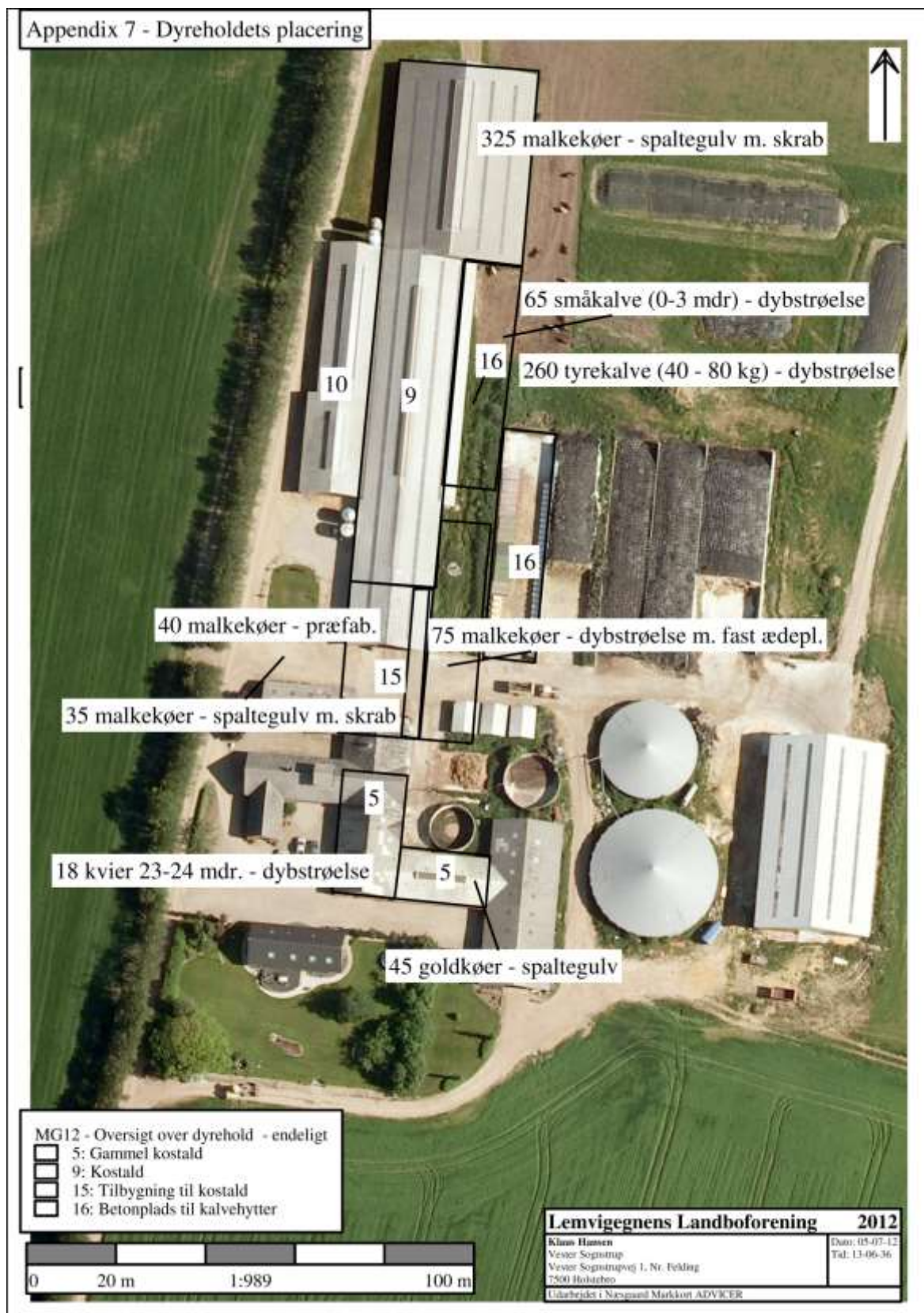

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning

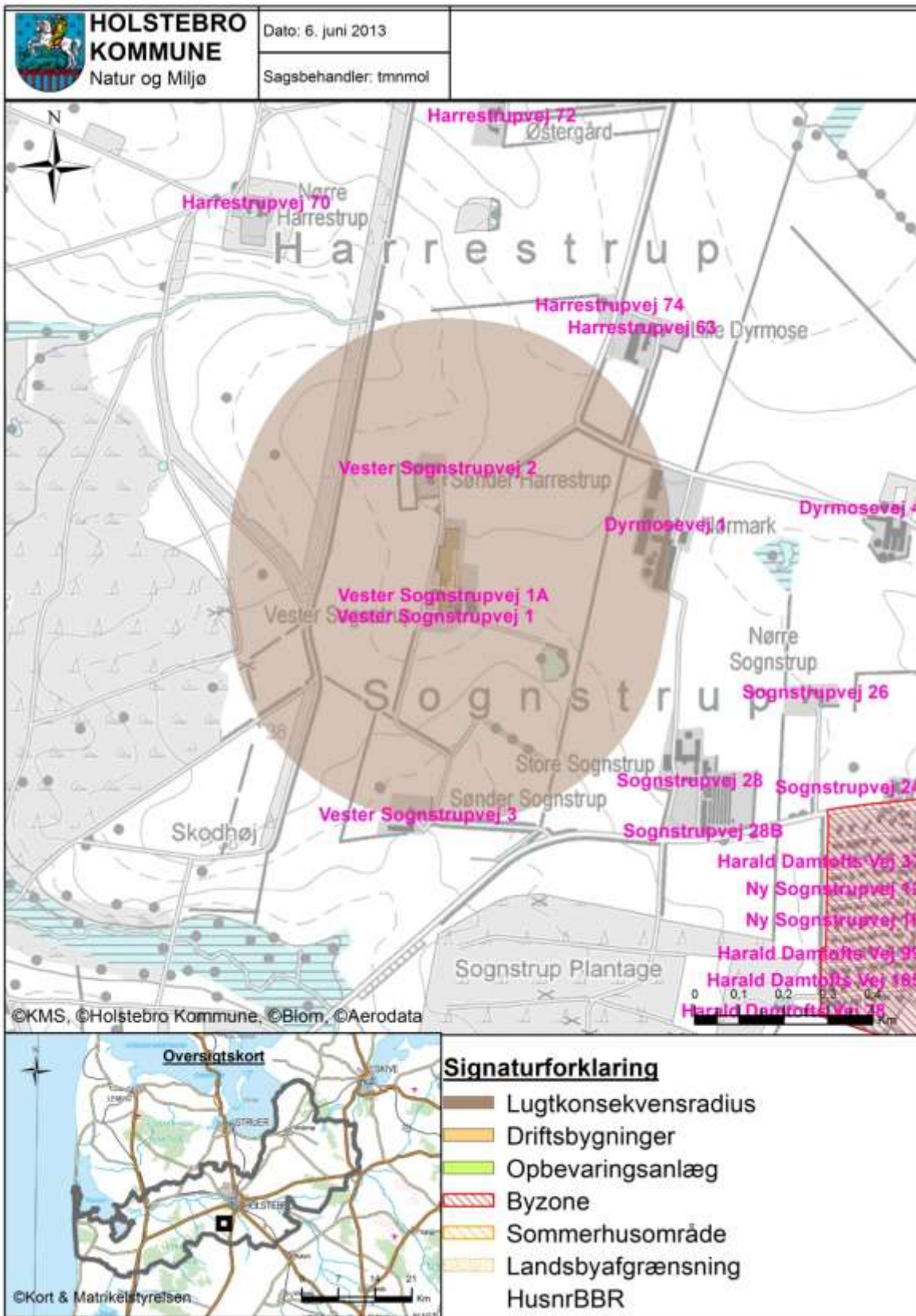

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 4 – Omkringboende og planmæssige forhold

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

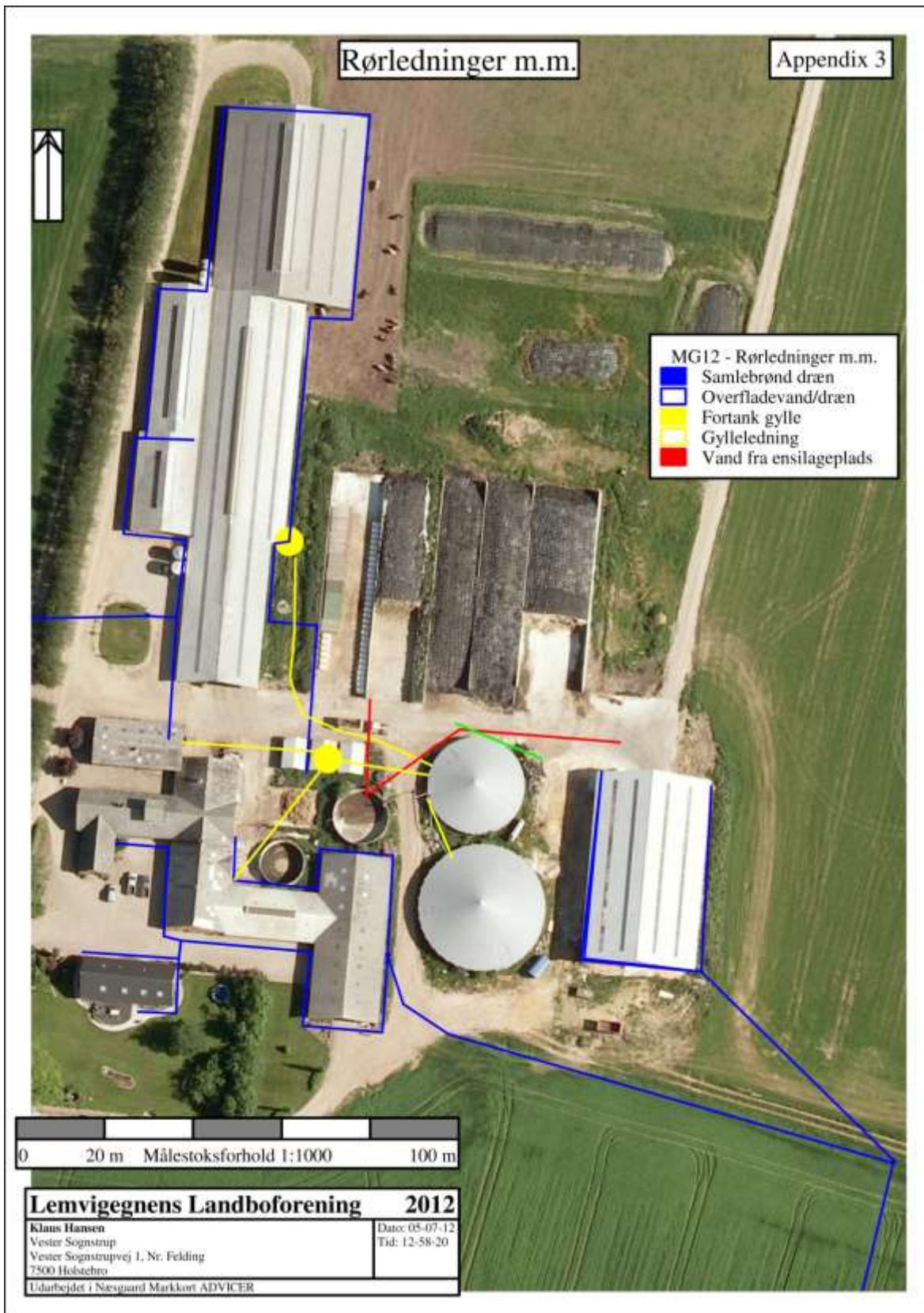

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Husdyrbrugets afløbsforhold

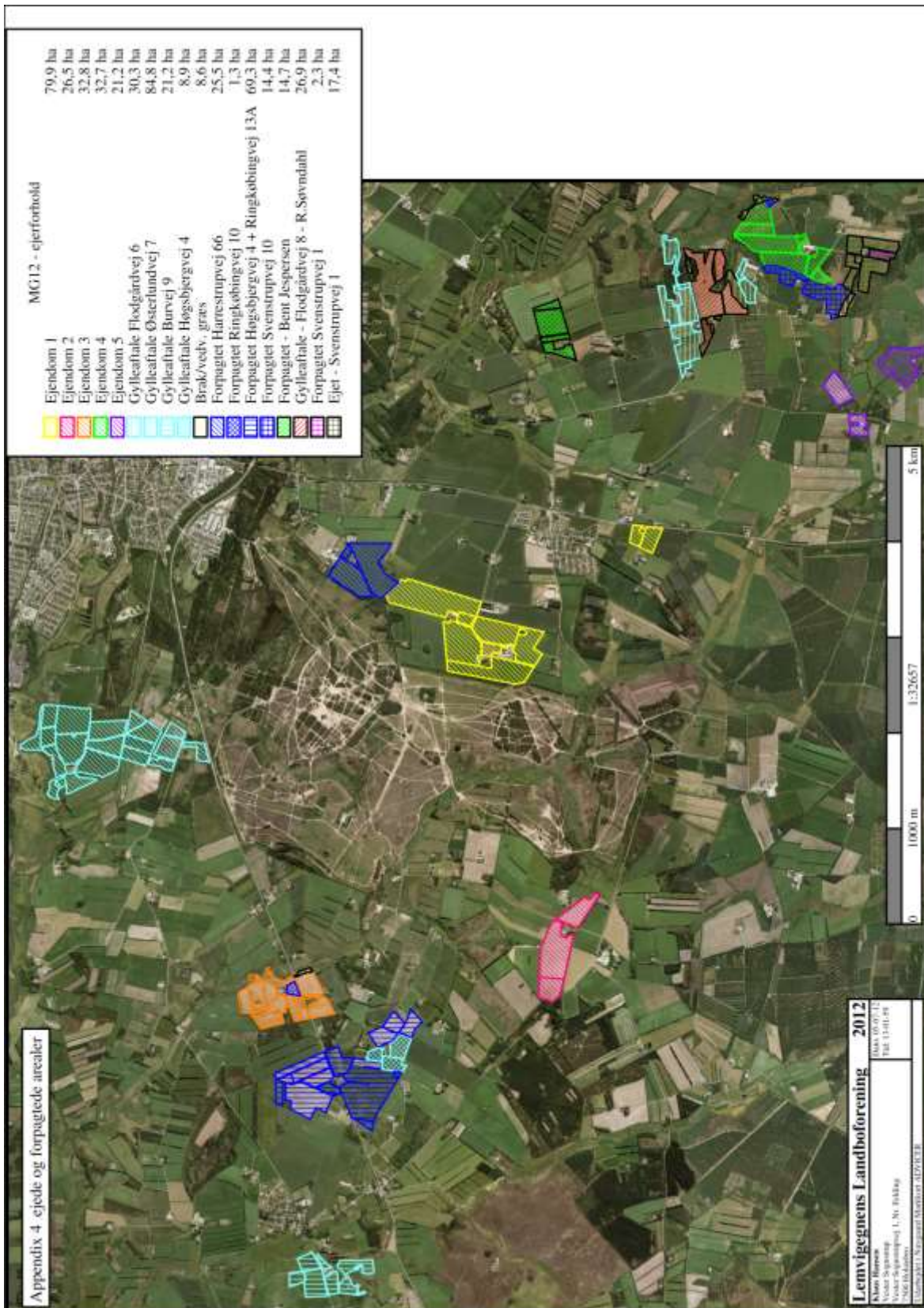

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Gylletransportruter

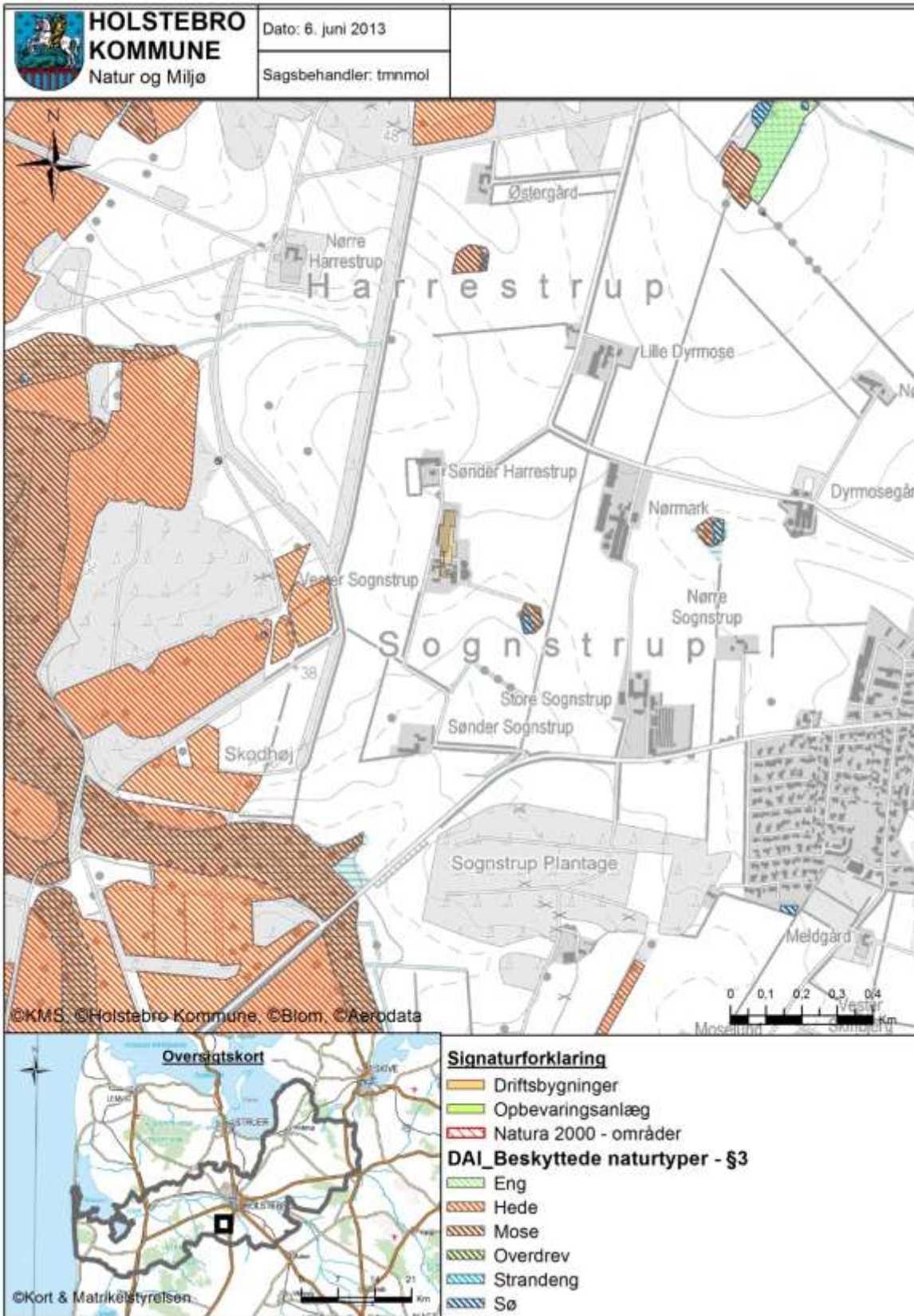

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Naturområder omkring anlæg

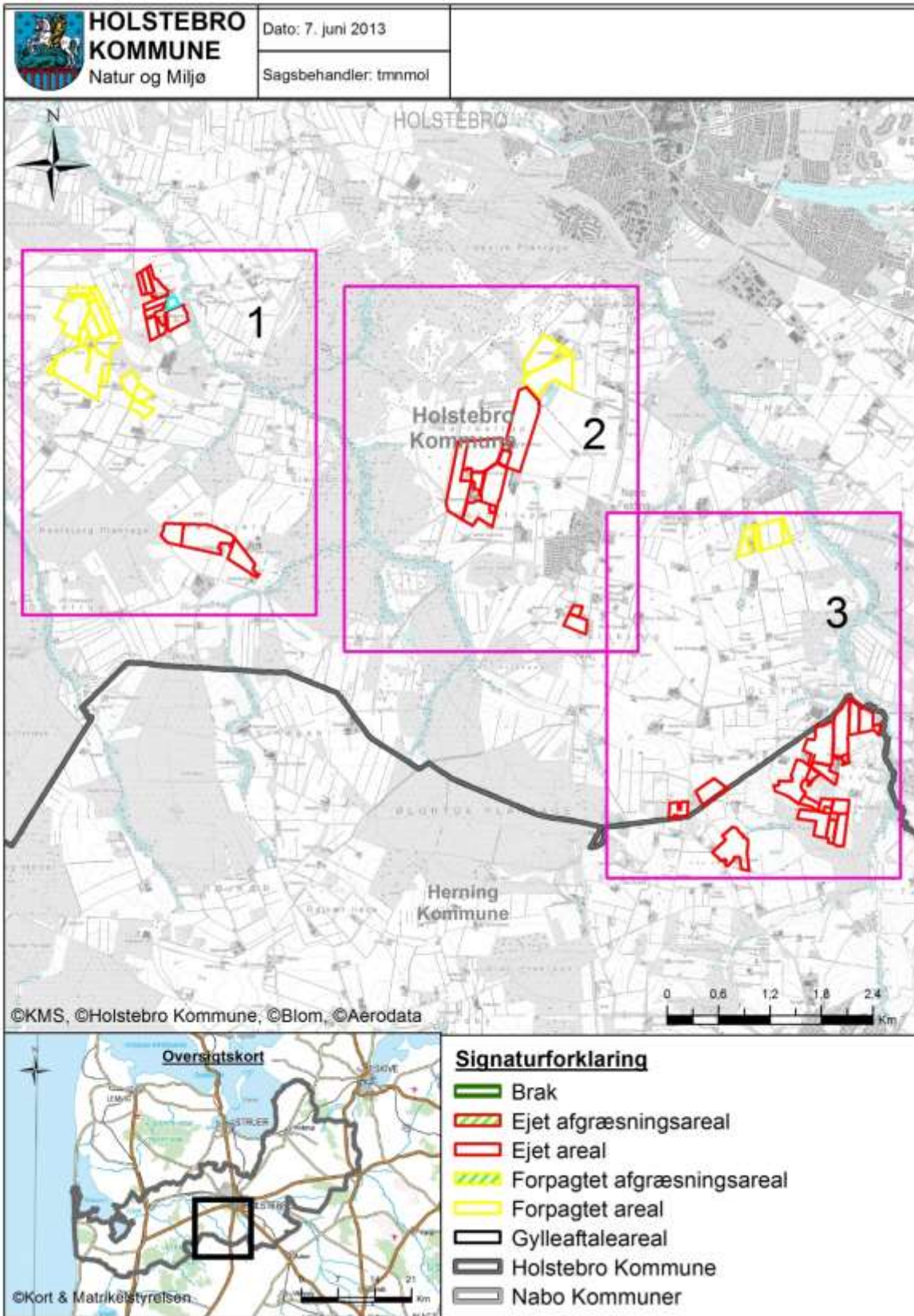

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

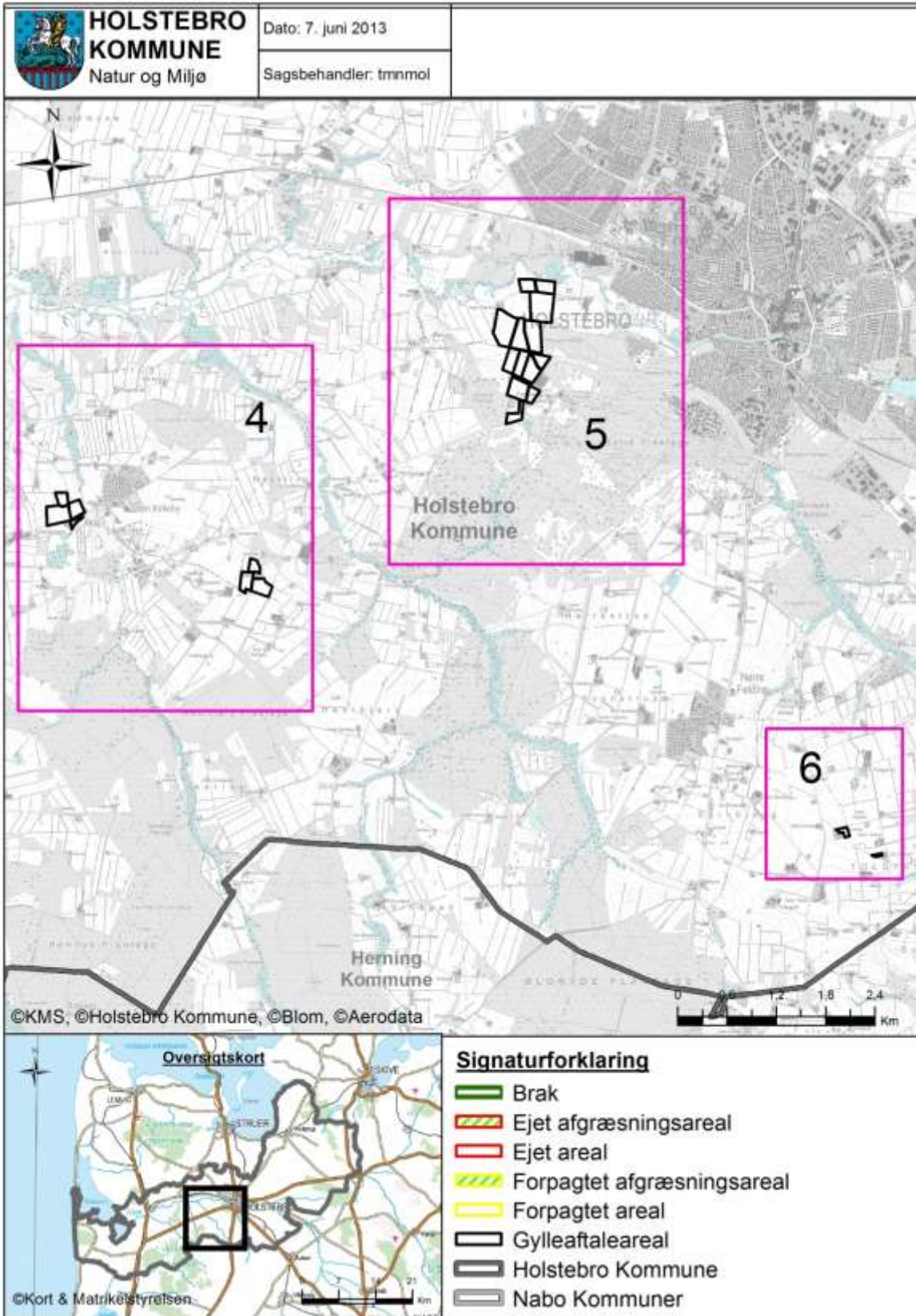
Bilag 9 – Oversigtkort over udspretningsarealerne

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

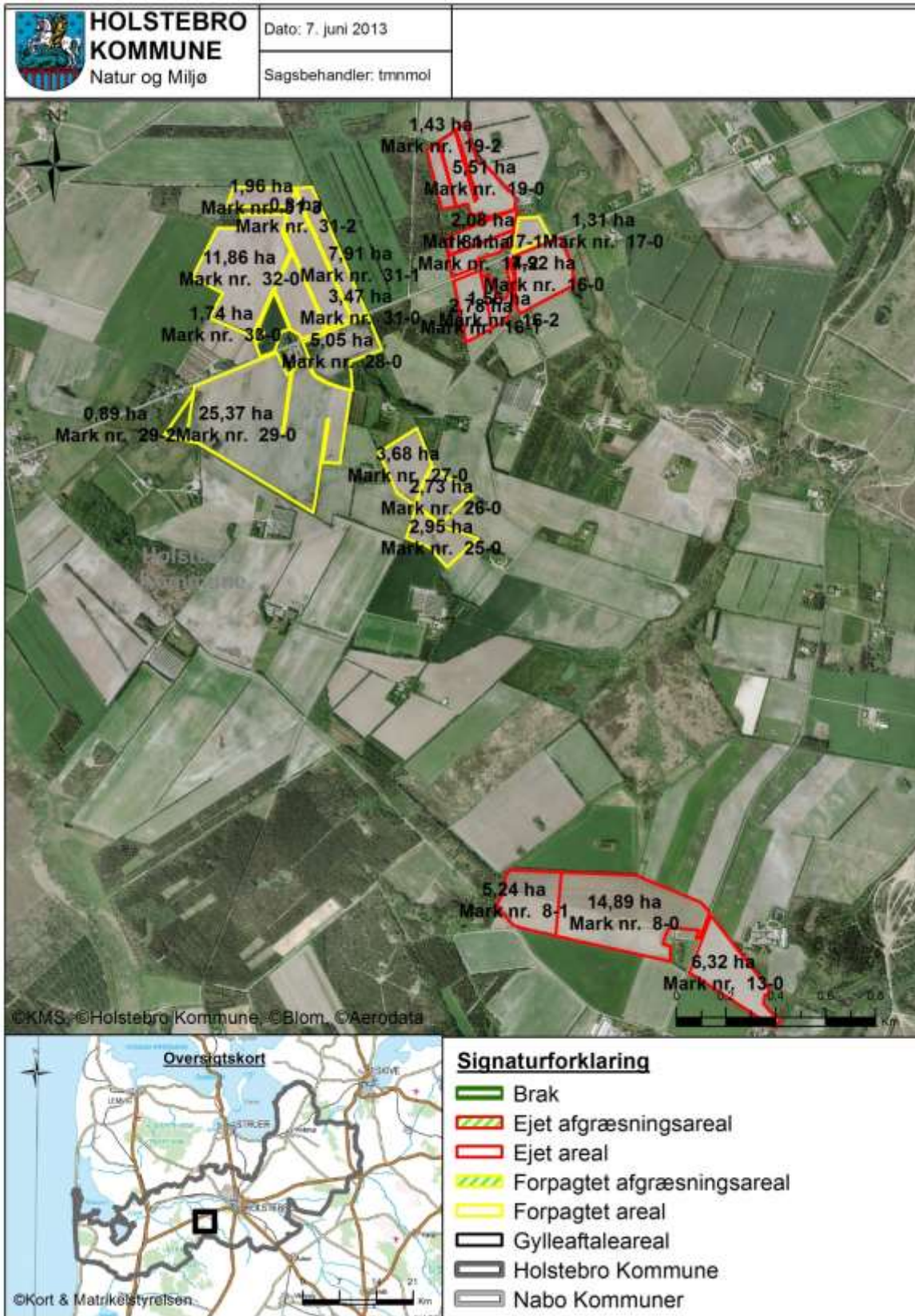

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Arealer del 1/6

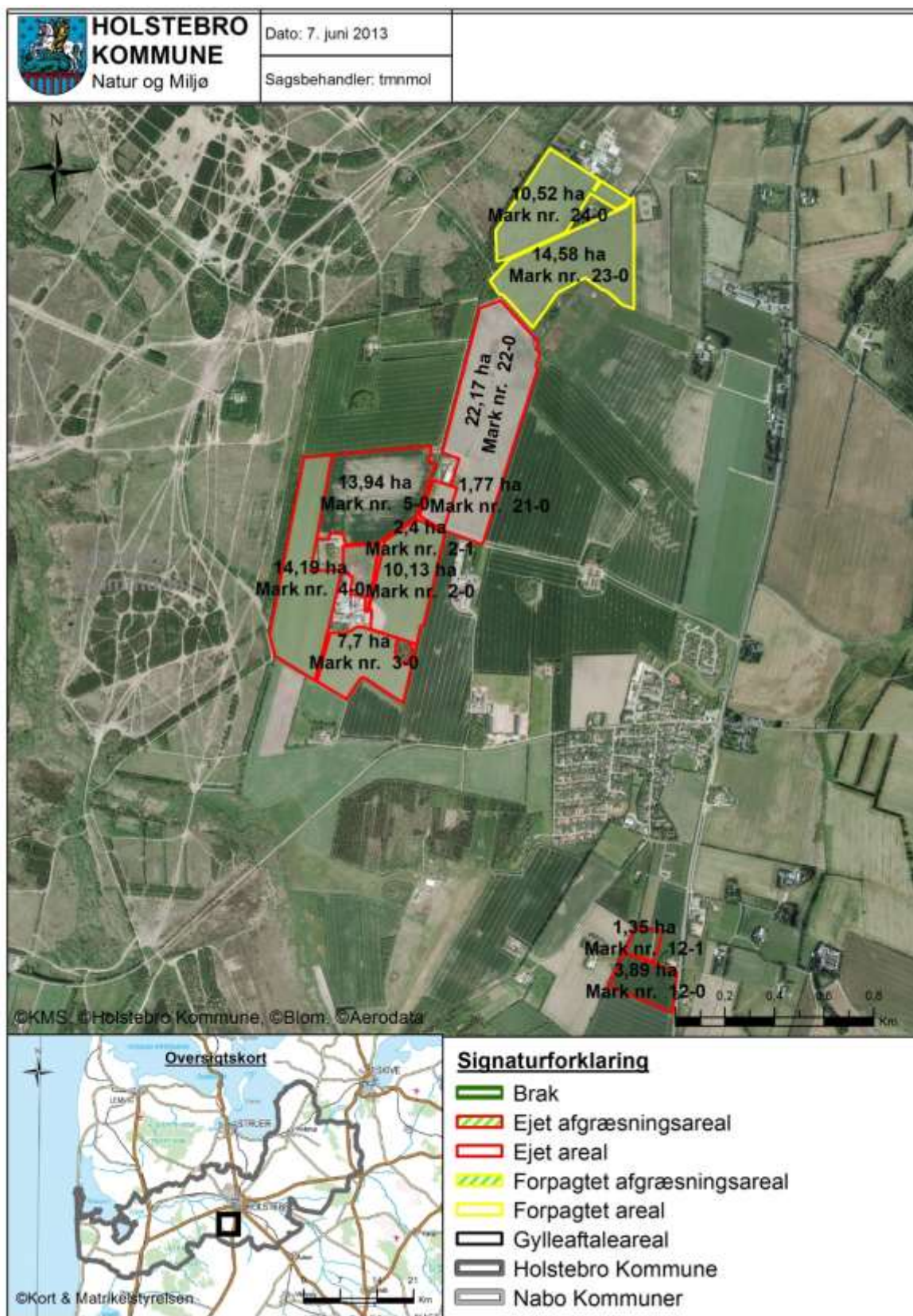

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Arealer del 2/6

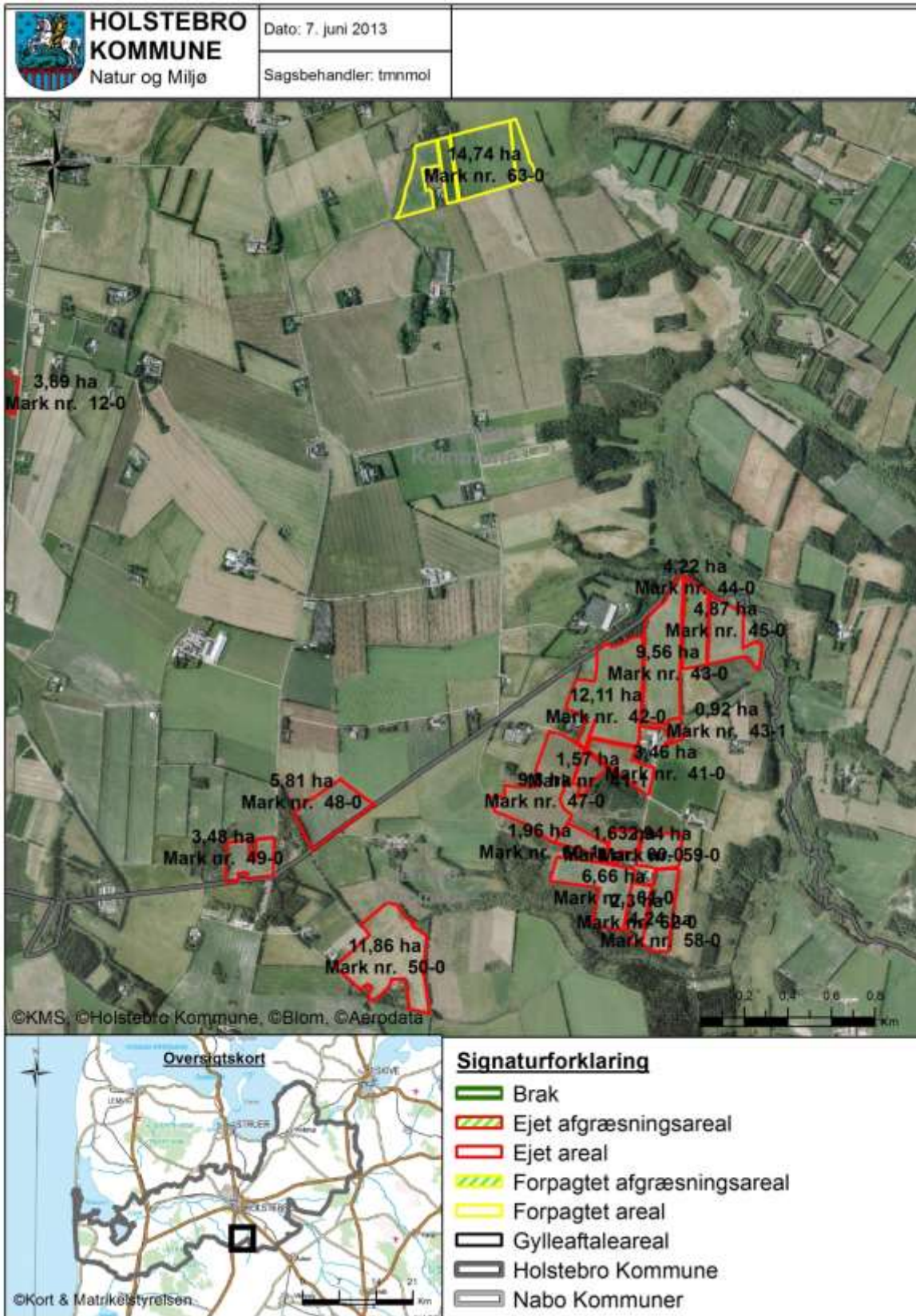

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 - Arealer del 3/6

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 13 – Arealer del 4/6

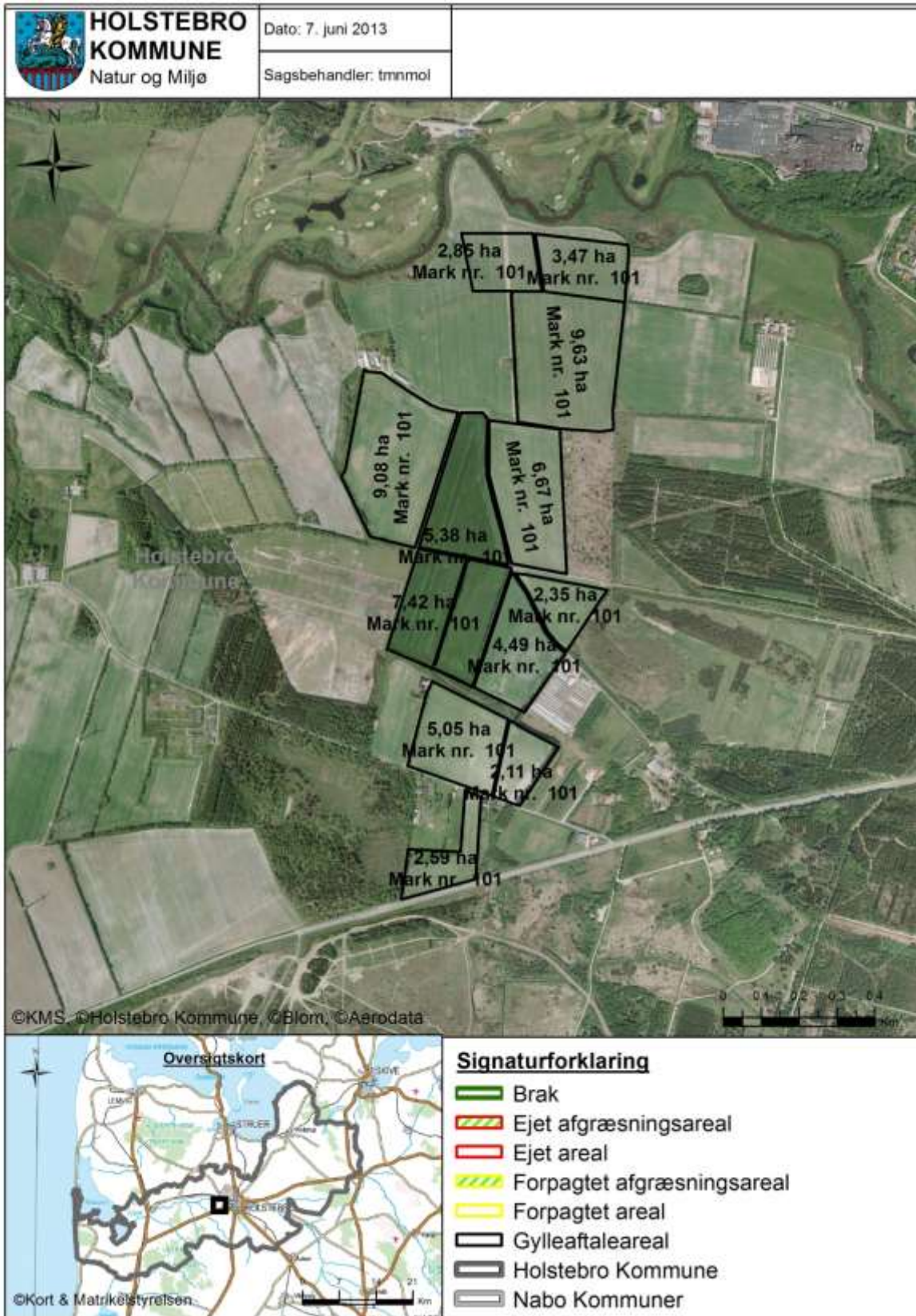

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Arealer del 5/6

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 15 – Arealer del 6/6

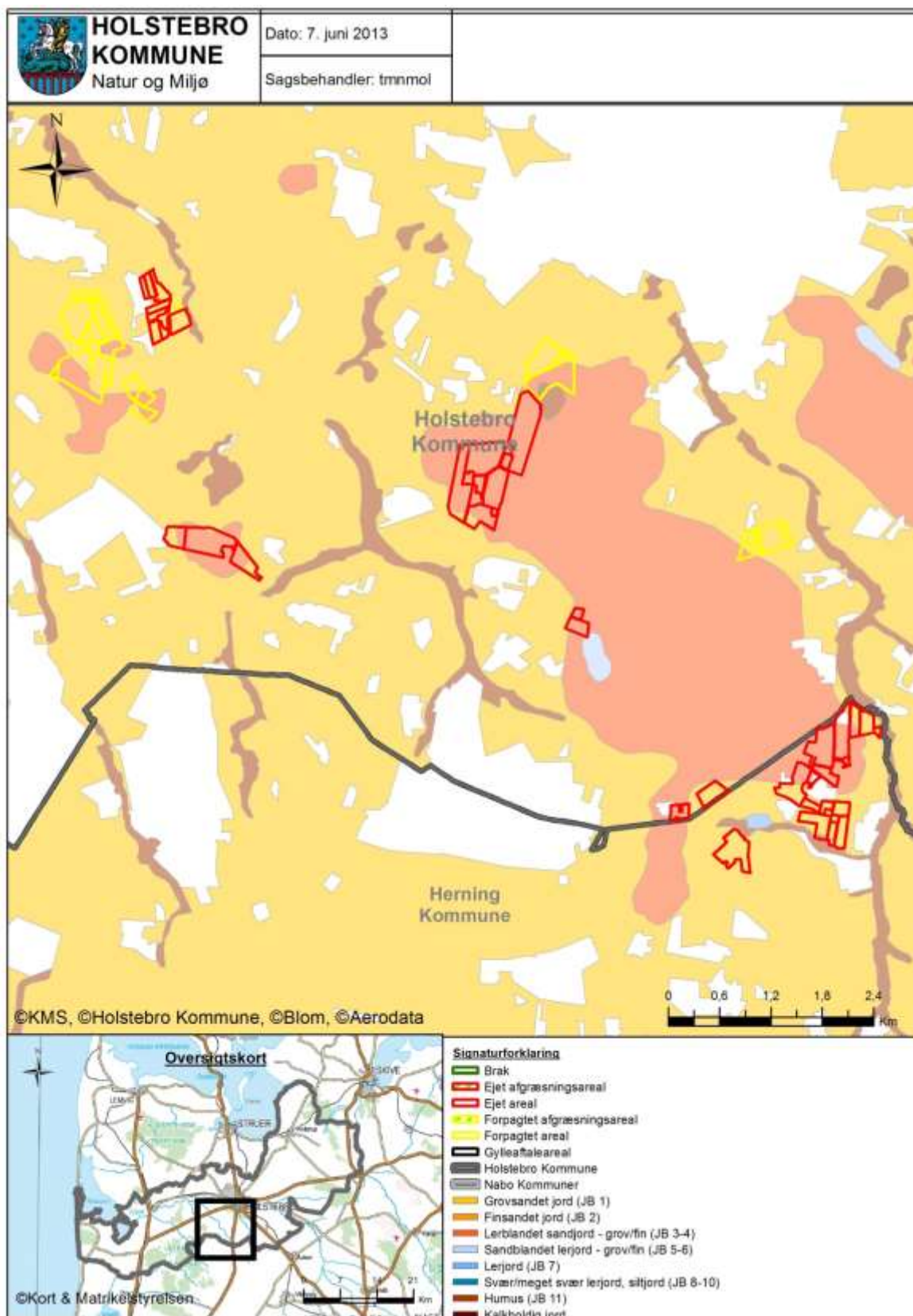

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Jordbundstyper

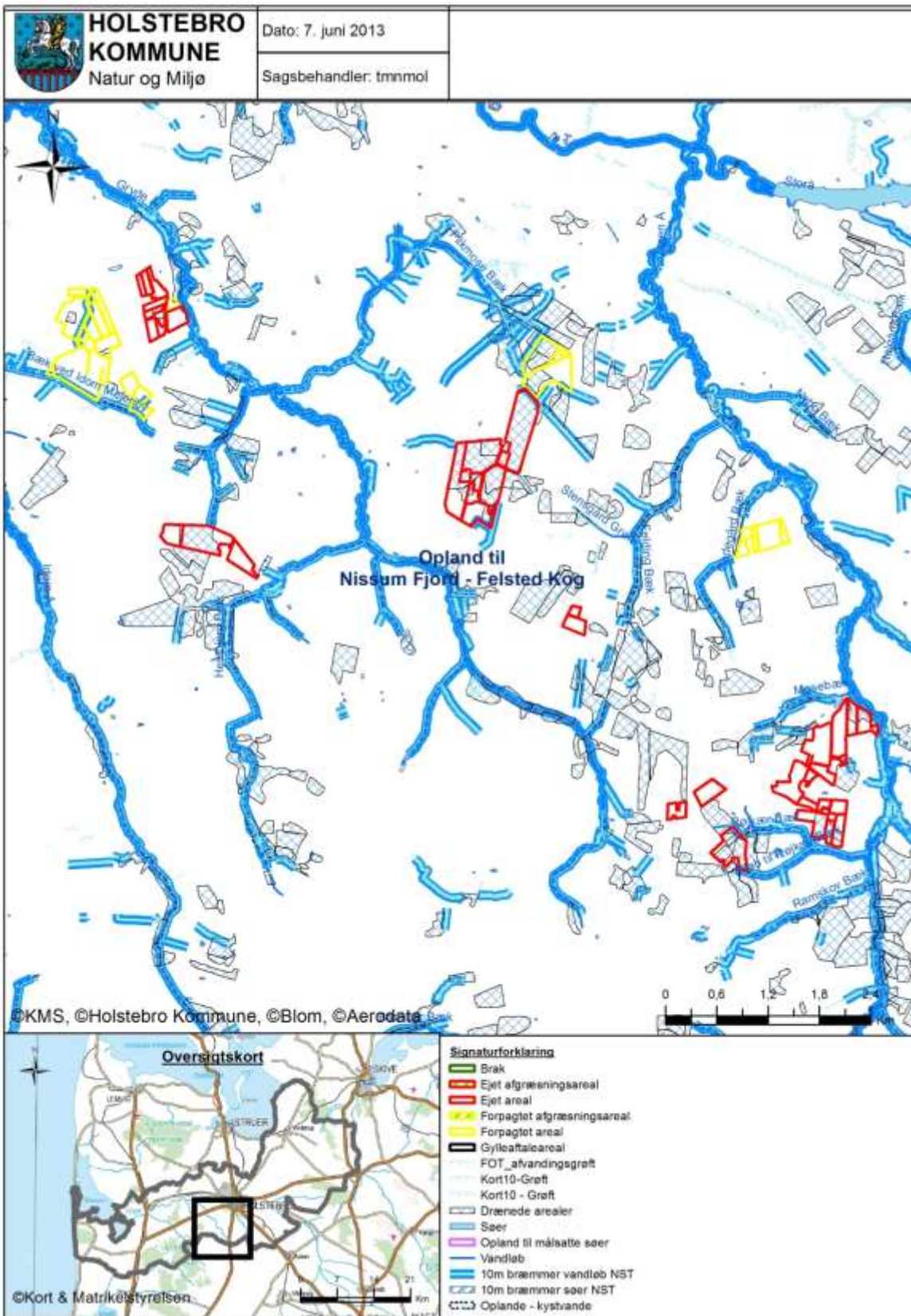

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Lavbundsarealer, opland og detailafvandingsforhold

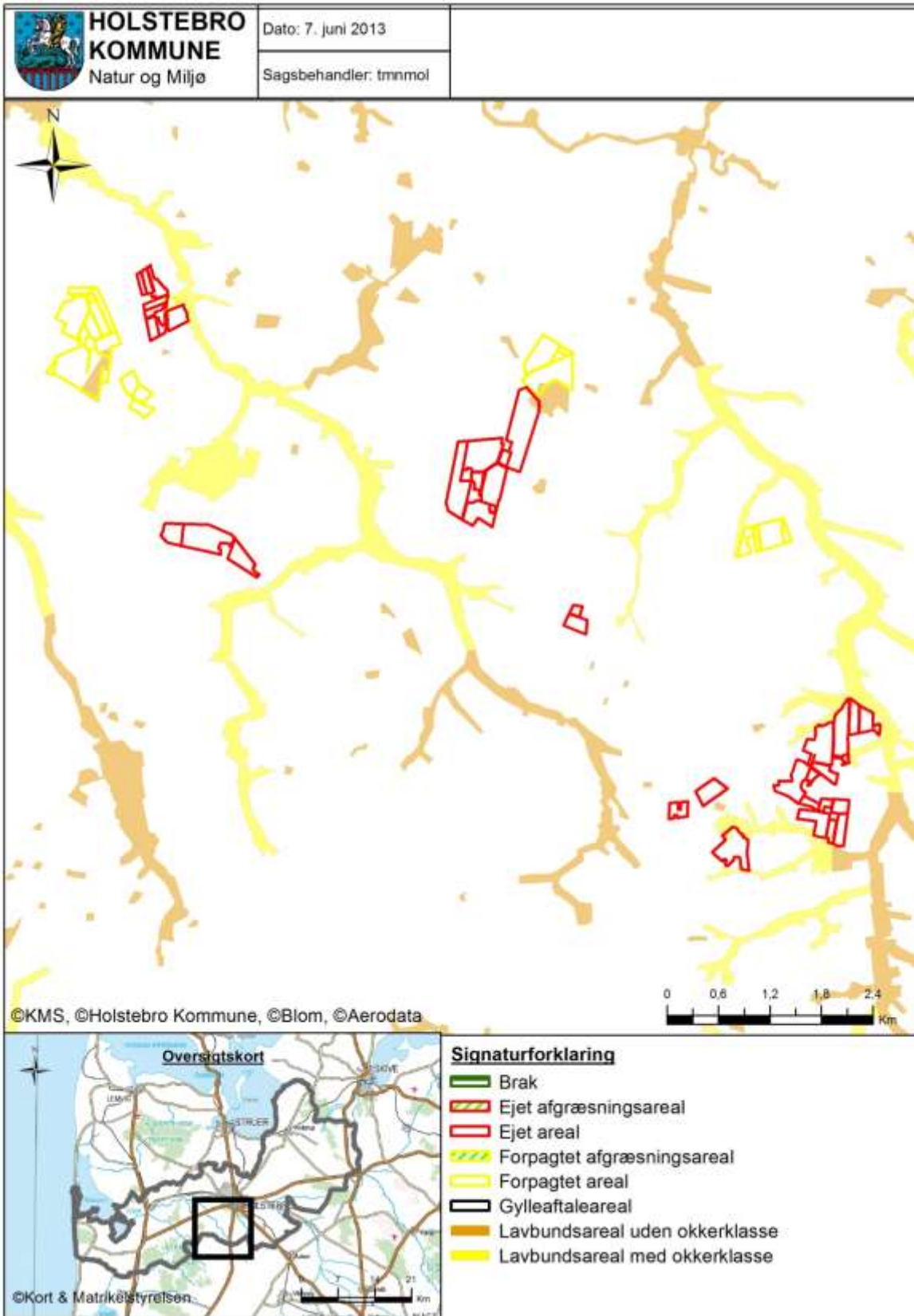

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Risikoområder for fosforudvaskning (okkerklasser)

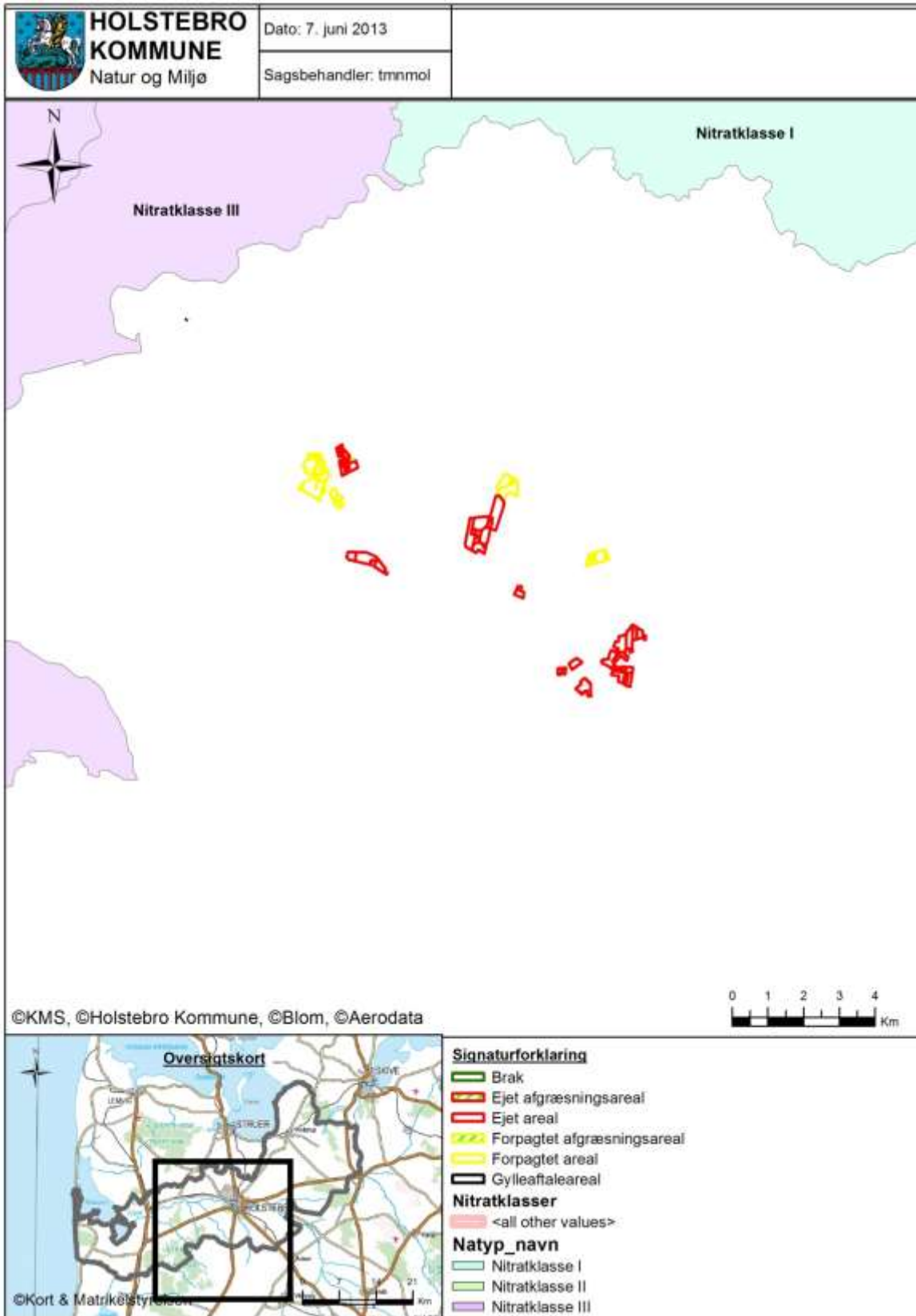

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

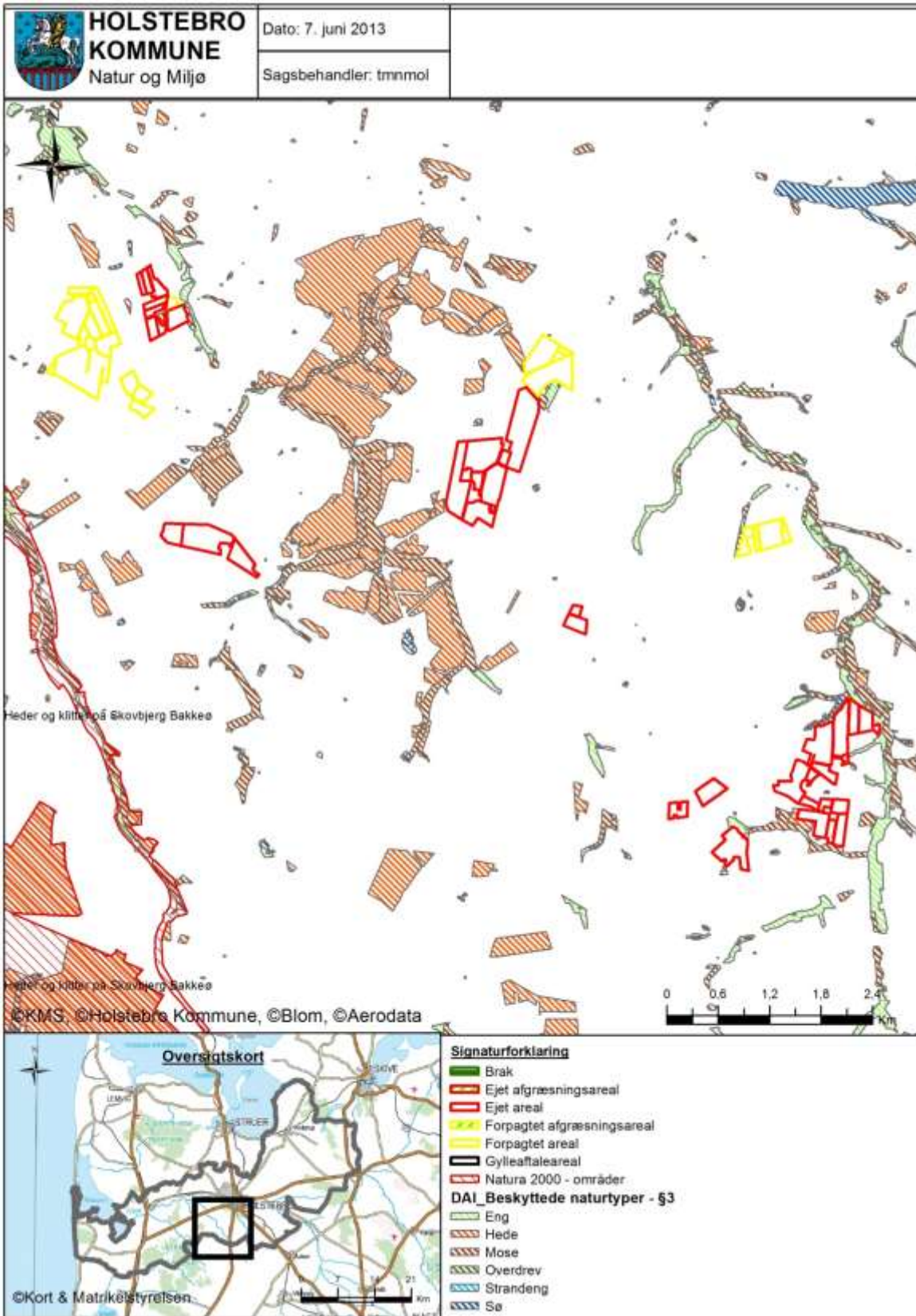
Bilag 19 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 20 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

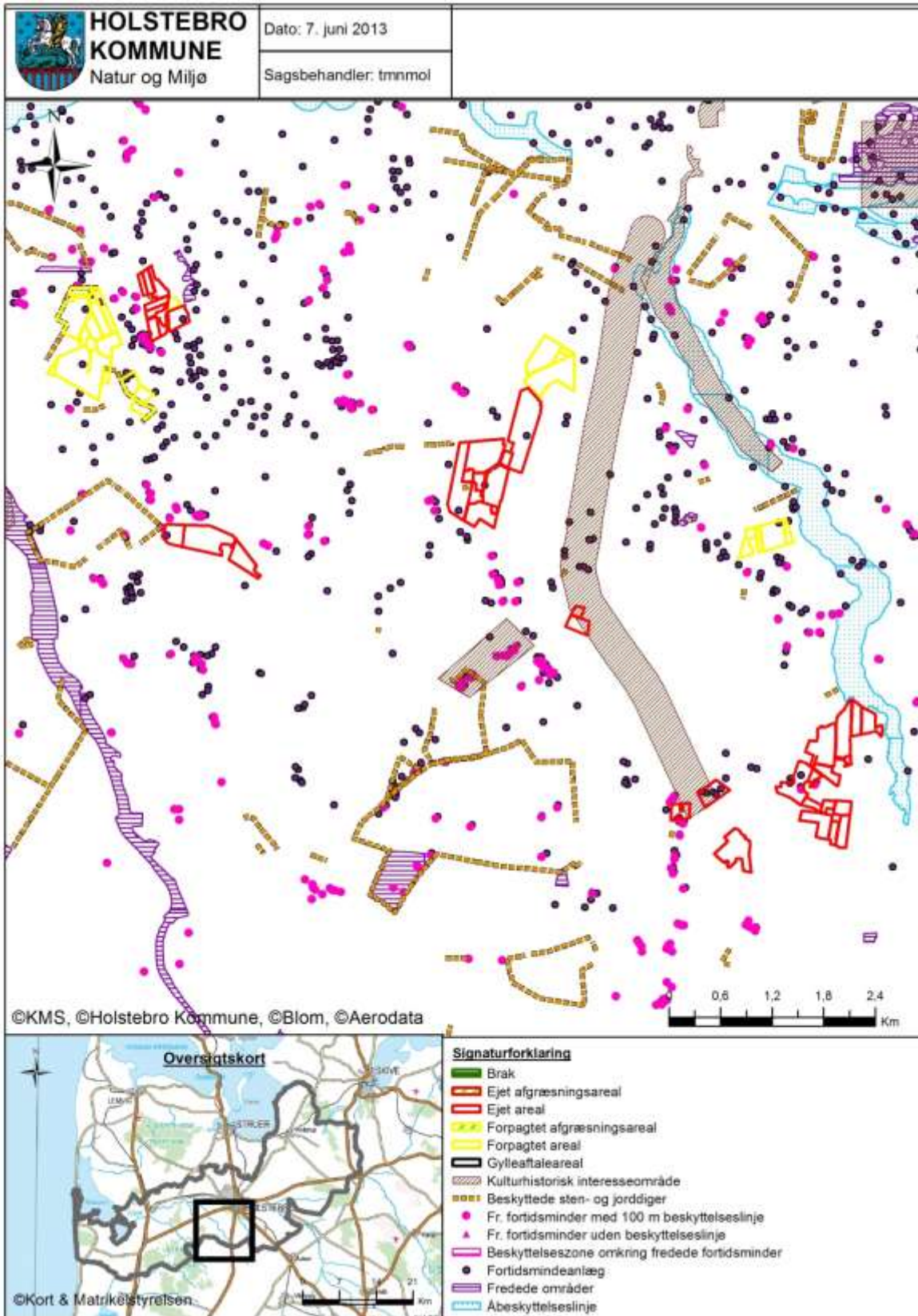

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 21 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspre- ningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 22 – Driftsjournal - del 1 / 3

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 23 – Driftsjournal - del 2 / 3

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							
Gyllebeholder nr. 4							
Gyllebeholder nr. 5							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					
Gyllebeholder nr. 2					
Gyllebeholder nr. 3					
Gyllebeholder nr. 4					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

VENTILATIONSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 24 – Driftsjournal - del 3 / 3

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.
Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 25 – § 21 vurdering fra Herning Kommune

TEKNIK OG MILJØ

Klaus Hansen
Vester Sognstrupvej 1
7500 Holstebro

Miljø og Klima
Rådhuset • Torvet • 7400
Herning
Tlf. 96282828
teknik@herning.dk
www.herning.dk

Dato: 4. juni 2013

Udtalelse om arealer beliggende i Herning Kommune

Sagsbehandler: Louise Lindegaard Weinreich

Sagsnr.: 09.17.00-P19-77-12
(bedes anvendt ved henvendelse)

Klaus Hansen har søgt Holstebro Kommune om en § 12 miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro. Herning Kommune udtaler sig på den baggrund om arealer beliggende i Herning Kommune.

Det oplyste:

1. Arealet beliggende i Herning Kommune udgør 78,21 ha og betegnes mark 41-0, 41-1, 42-0, 43-0, 43-1, 44-0, 45-0, 47-0, 50-0, 58-0, 59-0, 60-0, 60-1, 61-0, 62-0

2. Dyretrykket er på 1,95 DE/ha

3. Arealerne 41-0, 41-1, 42-0, 43-0, 43-1, 44-0, 45-0, 47-0, 50-0 er drænedede

Herning Kommune stiller ikke vilkår til arealerne der indgår i miljøgodkendelse af Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro, som er beliggende i Herning Kommune.

- 1 -

Herning Kommune behandler og gemmer alle dokumenter i alle sager elektronisk. Hvis du vil se de oplysninger, vi har registreret om dig, så kontakt sagsbehandleren af denne sag, som vil hjælpe dig videre. Du kan også læse mere om dine rettigheder på www.databilsynet.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Herning Kommunes vurdering:**Påvirkning af grundvand**

Et hjørne af mark nr. 43-0 og 44-0 ligger i nitratfølsomt indvindingsopland. Der er lavet udvaskningsberegninger på arealerne som viser at der er en udvaskning på 36 mg nitrat pr. liter på mark nr. 43-0 og på 44 mg nitrat pr. liter på mark 44-0. På begge marker er der en merbelastning på 1 mg nitrat pr. liter. Da udvaskningen ligger under 50 mg nitrat pr liter, vurderes det at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet ved de generelle landbrugsregler.

De resterende arealer ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet ved de generelle landbrugsregler.

Påvirkning af overfladevand**Referencesædskiftet**

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med vurdering af beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. IT-systemet fastlægger et referencesædskifte for alle husdyrbrugets arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr. 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte.

Kvægbruget er omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha), som har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel, men bliver pålagt et K12-sædskifte. Det vil dog være muligt for disse kvægbrug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Det normale krav er på 70 %. Ansøger har valgt at bruge et K12-sædskifte ved udvidelsen på ejendommen.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbyejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobellie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2009-2020 er målsat som et område med naturrigt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Herudover fremgår det af nedenstående tabel, hvilke marker, der ligger i nærheden af andre søer (20 meter), herunder både § 3-beskyttede søer og ikke beskyttede søer. Se bilag 1.

Mark nr.	Afstand fra mark til sø
61-0	Cirka 10 meter

Mark nr. 61-0 skræner ikke mere end 6 ° ned mod søen.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af den relevante sø, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søen og idet den er beskyttet af 10 meters bræmmer.

Vandløb

Mark nr. 50-0 ligger ned til Røjkær Bæk mod syd, som er B1-målsat. Målsætningen var opfyldt i 2005. Mark nr. 50-0 ligger også ned til Tilløb til Røjkær Bæk mod nord, som er B1-målsat. Målsætningen var ikke opfyldt i 2005. Se bilag 1.

Jævnfør Herning Kommuneplan 2009-2020 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. Indtil vandplanerne i Herning Kommune træder i kraft gælder dog gældende bekendtgørelser samt retningslinjerne for vandløb mm. i Regionsplan 2005 for Ringkøbing Amt.

Ovenstående vandløb afvander alle til Storå, som er A-målsat. Målsætningen var jævnfør Regionsplan 2005 opfyldt. Storåen har sit udløb i Nissum Fjord. Udbringningsarealerne skrånér på intet sted ned mod vandløbene.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbene og at de er beskyttet af 10 meters sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmmer.

Nitrat

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3, derfor er arealerne robuste. Robustheden af arealerne vurderes ud fra, at arealerne ligger i et opland til et Natura 2000-område, der er meget sårbart overfor kvælstofudvaskning. Da arealerne ligger udenfor nitratklasserne, tilbageholdes mellem 76-100 % af kvælstoffet jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau med de stillede vilkår er tilstrækkeligt, til at sikre mod nitratudvaskning fra de oplyste udbringningsarealerne.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

I forbindelse med udarbejdelsen af denne § 21 udtalelse er det aftalt mellem Herning Kommune og Holstebro Kommune, at Holstebro Kommune står for at vurdere og beregne påvirkningen af Nissum Fjord med kvælstof og fosfor fra udbringningsarealer beliggende i begge kommuner. Dermed har Herning Kommune ikke yderligere kommentarer til dette.

Påvirkning af natur

Spredningskorridorer

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor et område, der i Herning Kommuneplan 2009 – 2020 er udpeget som spredningskorridor.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof: Kategori 1 natur:

Nærmeste Natura 2000-område er **Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede**. Området ligger cirka 6,5 km vest for nærmeste udbringningsareal. Se bilag 2.

Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede er udpeget som EF-habitatområde nr. 57 og nr. 225. Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinjer er skabt af moræneaflejringer fra næstsidste istid – de såkaldte bakkeøer – og af smeltevandsfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Ormstrup Hede ligger op til Idom Å, der afgrænser heden mod øst. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede.

Området er domineret af indlandsklitter i mosaik med tør og våd hede. I den sydlige del af Vind Hede findes en række egekrat, som menes at være nogle af de sidste rester af de skove, der engang dækkede hele området. I områdets sydlige del ligger spredte klitter. Jordbunden består helt overvejende af morænesand og flyvesandsområder (klitter). Vegetationen domineres af hedelyng med indslag af revling og andre dværgbuske. På Vind Hede kan man finde spændende planter som vår-kobjælde og cypresulvefod.

Idom Å er et af landets reneste og mest uforstyrrede vandløb. Langs Idom Å findes der udover det store hedeareal både enge, moser og rigkær. Åen og de omgivende arealer danner levestruktur for odder. Der er desuden fundet en lille bestand af stor vandsalamander i et vandhul i området.

Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtype	Nr.	naturtype
2310	Indlandsklitter med jung og visse	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeljung

2320	Indlandsklitter med lyng og revling	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
3140	Kølerige søer og vandhuller med kransalger	7140	Hængesæk
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blødt løv
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Røjkær
		9190	Søkegeskove og -krat på mager sur

Derudover er følgende dyrearter en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	Art	Nr.	Art
1096	Bækampret	1166	Stor vandsalamander
1106	Laks	1355	Odder

De heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, som er udpeget til habitatområde er enten A-målsatte eller B-målsatte i Herning Kommuneplan 2009-2020. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. For B-målsatte naturområder er målet, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Naturtypen hede har en talegrænse på 10-25 kg N/ha/år, hvor tør hede har en talegrænse på 10 til 20 kg N/ha/år, mens våd hede har en talegrænse på 15 til 25 kg N/ha/år. Klitter har en talegrænse på 10 til 25 kg N/ha/år, hvor fugtige klitlavninger har en talegrænse fra 10-25 kg N/ha/år, mens klitter generelt har en talegrænse fra 10 til 20 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er i forvejen på 16 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdrift på udbringningsarealerne ikke vil påvirke **Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede** væsentligt på grund af den lange afstand.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof: Kategori 2 og 3 natur:

Ved udbringning af gylle kan der konstateres påvirkning af nærliggende arealer på op til 1 kg N/ha/år indenfor 10 meter fra markkant som følge af afdrift. Mark 42-0, 43-0, 43-1, 44-0, 45-0, 50-0, 58-0, 61-0 og 62-0 ligger op til §3 beskyttede naturområder, såsom engarealer og mosearealer, mens mark 62-0 ligger op til et §3 beskyttet hede. Det anbefales derfor, at udbringning af gylle ikke sker i vejr med risiko for afdrift. Der er ikke registreret § 3 naturområder indenfor udbringningsarealerne. Se bilag 1. Nærmeste kategori 2 naturområde ligger mere en 1.000 meter fra udbringningsarealerne. Se bilag 2.

Markerne har alle været dyrket i nudrift. Der vil således ikke ske en intensivisering af gødningstryk på markerne op til naturarealerne.

Ammoniakfølsom skov

Mark 41-1, 60-0 og 60-1 ligger op ad et område, der er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Derfor anbefales det, at udbringning af gylle ikke sker i vejr med risiko for afdrift.

Herning Kommune vurderer på den baggrund, at de generelle regler at være sikkerhed nok i forhold til beskyttelse mod tilstandsændringer på de næved liggende naturarealer og det beskyttede hedeområde.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Al EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rastområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med red eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

¹ EF-habitatdirektiv fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

Da udbringingsarealerne tidligere har været anvendt til landbrugsdrift og dermed ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringingsarealer, vil landbrugsdriften af disse arealer i ansøgt drift ikke have en væsentlig negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Herning Kommune vurderer, at lovlige håndtering af husdyrgødning indenfor udbringingsarealerne ikke vil have en væsentlig negativ effekt på de beskyttede arter.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturfornemmelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse. De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevarelsesværdige bygninger og anlæg, ålen- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særligt værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil udbringingsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Udbringingsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Fredede områder
- Skovrejsning

- Fredede fortidsminder

Der er registreret beskyttede fortidsminder det vil sige gravhøje tæt ved mark 41-1 og mark 47-0, derfor gør Herning Kommune opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven² ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse³ må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m afstand fra fortidsminder, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil.

Andre udpegninger

Alle markene undtagen mark 50-0 ligger i et landskabeligt interesseområde. Området er udpeget i Herning Kommuneplan 2009-2020. Ifølge kommuneplanen udelukker varetagelsen af de landskabeligt værdifulde områder ikke landbrugsdrift, idet landbruget ofte vil være med at bibeholde de landskabelige værdier. Derfor har udpegningen ingen betydning for byggeriet.

Mark nr. 50-0 ligger i et område der er udpeget som særligt værdifuldt kulturmiljø. Dette har dog ingen betydning for landbrugsdriften af marken.

Med venlig hilsen

Louise Lindegaard Weinreich

Agronom

Miljømedarbejder, Herning Kommune

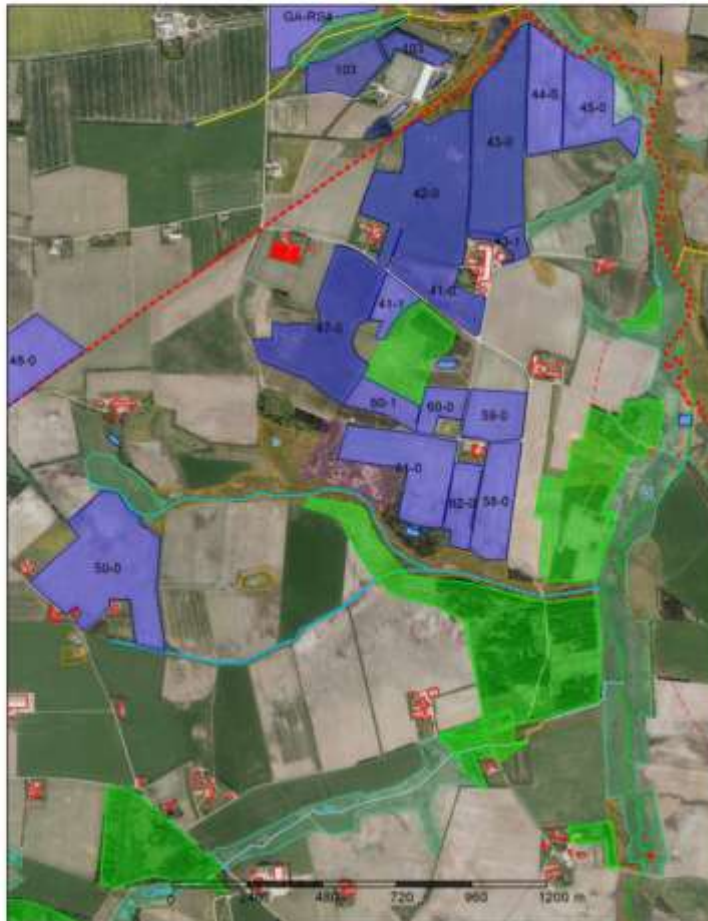
Direkte tlf. nr.: 9628 8079

Mail: mikli@herning.dk

² Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006

³ Lov om naturbeskyttelse, nr. 749 af 21/06 2007

Bilag 1. Udbringingsarealer i forhold til §3, kategori 3 naturområder, søer, vandløb, mm.

Udbringingsarealer	§ 3 Mosa
Kategori 3-natur potentielt ammoniakfølsom skov	§ 3 Overdrev
Herring_kommunegrænse	§ 3 sø
§ 3 Æng	Bygninger
§ 3 Hede	B1 grøde og eller ynglepækkstområde laksefisk

Bilag 26 – Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område.

Nissum Fjord er bestående af tre bassiner, der er mere eller mindre afsnørede. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden vurderes som værende en lukket fjord.

Felsted Kog, der er inderfjorden i Nissum Fjord, er kategoriseret som kystlagune (1150), og i udkast til vandplan 2010-2015 for Nissum Fjord fremgår det, at:

”Natura 2000-området Nissum Fjord har på udpegningsgrundlaget den prioriterede naturtype Kystlaguner og strandsøer (1150), i alt 6430 ha fordelt på Nissums Fjords tre bassiner. Naturtypen har ugunstig bevaringsprognose grundet belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Det er endvidere vurderet, at uhenigtsmæssig hydrologi er en trussel mod naturtypen. For at opfylde habitatdirektivets målsætning om gunstig bevaringsstatus skal tilførslen af næringsalte reduceres væsentligt, således at der opnås udbredt dække af undervandsplanter som tilfredsstillende livsbetingelserne de internationalt vigtige forekomster af trækkende gæs, ænder og svaner.”

SMV-analysen⁷ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småurter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rastepladser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø

⁷ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prærtion fra rovdyr i de tidligere største ynglelonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i rå og de store tilløb: Vegen Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode forhold er opgangen af naturlige laks (ikke satte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i rådet.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersneppe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

Samlet kan det konkluderes, at Natu-2000 udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord, herunder Felsted Kog er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilførelsen.

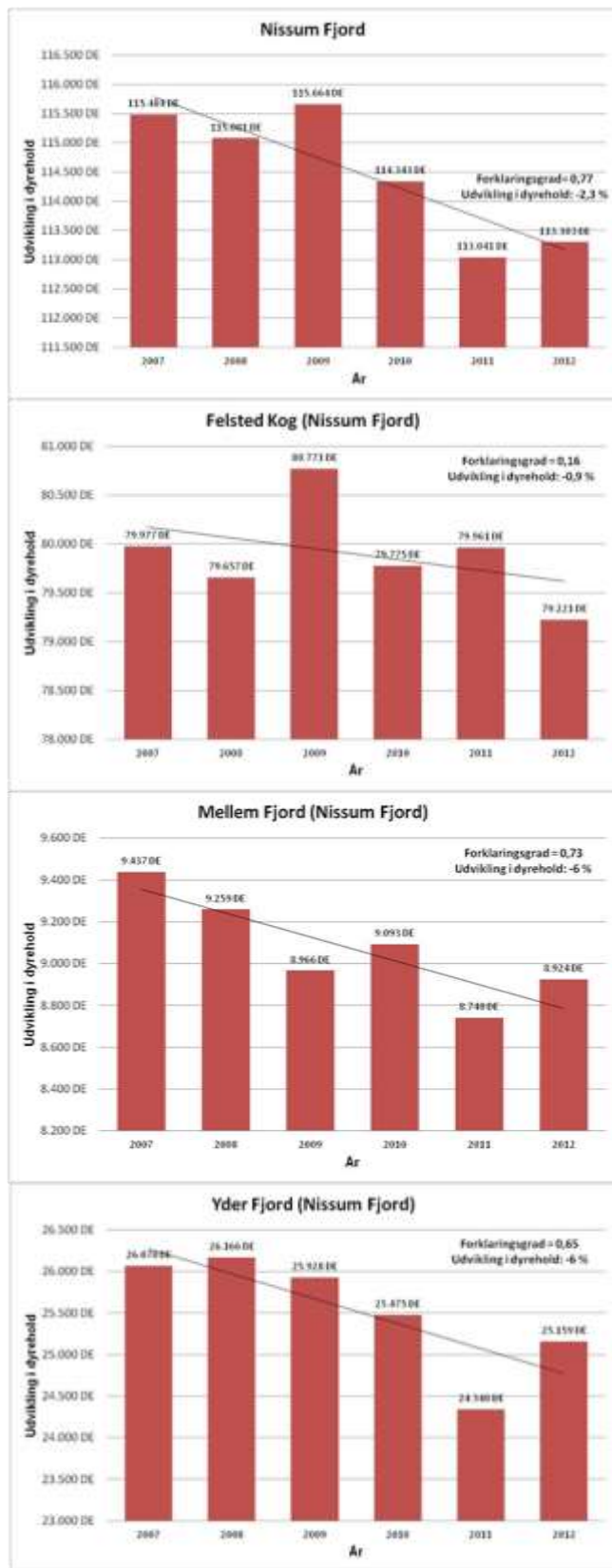
Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledningen en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har vet anledning til en øget nitratudvaskning fra aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal te inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre

da-
ko-

Sto-
ge-
ud-
140

rig-
om-

ra

har

ning
gi-
det
det-

kil-

Figur 1. Udviklingen i dyrehold i hele oplandet og TEK deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007-2012, samt dataserierne forklaringsgrad og den korresponderende relative udvikling.

der end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁸ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er over 0,5 for hele fjorden samt i oplandene til Mellem og Yder fjorden, hvorfor udvikling her vurderes på baggrund af den lineære regression. I oplandet til inderfjorden Felsted Kog er forklaringsgraden mindre end 0,5, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet med 2,3 %, og i oplandet til Felsted Kog er faldet på 0,9 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog fra 2007 til 2012 er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til udkast til vandplanen for Nissum Fjord er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (40 %), dambrug (38 %), regnbetingede udløb (12 %) og spredt bebyggelse (10 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til

⁸ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2012 er faldet fra 123 tons/år til 118 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode er faldet fra 119 tons N/år til 115,1 tons N/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yder Fjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
		2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
		2011	97,3 tons N/år	82	-22,0 tons N/år
		2012	115,1 tons N/år	97	-4,2 tons N/år
	Mellem- og Yderfjord	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
		2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
		2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
		2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år
		2011	2,4 tons N/år	59	-1,7 tons N/år
		2012	3,0 tons N/år	73	-1,1 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 16 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at "Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret, men fra 2005 og frem til 2015, nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermengden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges." På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.